කුස ජාතකය

තවද දසබලදාරී සුරාසුරව චක්‍රාචාරු චූඩමානි මරිච්සච්ච පරිචුඹිත වරණ යුගල ඇති සර්වඥයන් වහන්සේ සැවැත්නුවර සමීපයෙහි වූ ජේතනම් රාජ කුමාරයන්ගේ උයන්හි අනේපිඬු මහා සිටානන් විසින් සිව්පණස්කෙළක් ධන වියදම් කොට කරවා පිළිගන්වන ලද රාත්‍රිස්ථාන දිවාස්ථාන චංක්‍රමන මණ්ඩප මාලාකාදීන් විරාජමානවූ පද්මෝද්පල කුවලකුමුදු කල්හාර කුසුමොපශෝභිත පුෂ්කරනීන් රම්‍යවූ භූමිප්‍රදේශ ඇති ජේතවන මහා විහාරයෙහි බ්‍රහ්ම ආර්ය ඊර්යාපථ විහරණයෙන් දවස් යවනසේක් සස්නෙහි උකටලීවූ එක්තරා භික්ෂු කෙණෙකුන් අරභයා මේ කුස ජාතකය ධර්මදේශනාව වදාළසේක.

ඒ කෙසේද යත්

සැවැත් නුවර වසන්නාවූ එක්තරා කුලපුත්‍රයෙක් බුදු සස්නෙහි යෙදී මහණව එක් දවසක් සැවැත්නුවර පිඬුසිඟා ඇවිදිනේය. සර්වාභරණ විභූසිතවූ එක් මාතුගාමයෙක් දැක සුභ නිමිත්ත ග්‍රහණයෙන් බලා කෙලශවසඟව ශාසනයෙහි ඇලුම් නැතිව දික්වූ නිය කෙස් හා ඉළුපුනු නහරබහන් කිළුටුවූ සිවුරු හා සුදු මැලිවූ සිරුරු ඇතිව වසන්නේය. යම්සේ දිව්‍යලෝකයෙන් චුතවන්නාවූ දිව්‍යපුත්‍රයන්ට පැලඳි මල් මලානිකවීමය දිවසළු කිළුටුවීමය ශරීරය දුවර්ණියට පැමිණවීමය දෙකිසිල්ලෙන් ඩා වැහීමය දිව්‍යලොකයෙහි ආලය මදවීමය යන මේ පඤ්චපූර්වනිමිත්තයෝ පහළවෙද්ද එපරිද්දෙන්ම උකටලීවූ සිත් ඇතිව ශාසනයෙන් පිරිහෙනු කැමති භික්ෂුන්ටත් සැදැ නමැති මල් මලා නිකවීමය කැරබැම්හ සිල් කිගිටිවීමය කැරබැම්හ නුගුණ පැතිරෙමින් විරූප බවට පැමිණීමය කේලශ නමැති ඩා වැහීමය විවෙකස්ථානයෙහි නොඇලීමය යන මේ පඤ්චපූර්වනිමිත්තයො පහළවන්නාහ. ඒ මහණහටද එකියනලද පස් වැදෑරුම්වූ ගුණයෝද පහළවූහ. එබව දැන සෙසු භික්ෂුන් වහන්සේ ඒ මහණ නොකමැතිකරවා බුදුන් සමීපයට කැඳවාගෙන ගොස් ස්වාමිනී මූ ශාසනයෙහි උකටලීවූයයි දැන්වූ සේක.

එකල සර්වඥයන්වහන්සේ මහණ තා ශාසනයේ උකටලීවූයේ සැබෑදැයි විචාරා වදාරා සැබෑව ස්වාමීනියි දැන්වූ කල්හි මහණ කේලශවසඟව නොපවතුව මේ මාතුගාමයෝ නම් පවිටු සත්ව කෙනෙකැයි ඔවුන් කෙරෙහි පිළිබඳ සිත් හැර ශාසනයෙහි ඇලීවාසයකරව. ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි පිළිබඳ සිත් නිසා තේජස්වී වුත් පූරාතනයෙහි නුවනැත්තෝ තේජසින් පිරීහි නොයෙක් ව්‍යසනයට පැමිණියාහු වෙද්දැයි වදාරා භික්ෂුන්වහන්සේ විසින් ආරාධිත වූ පරදුක්ඛ දුක්ඛිතවූ කරුණා නිධාන වූ තිලෝගුරු බුදුරජාණන් වහන්සේ කඩතුරාවක් පහකොට විචිත්‍ර චිත්‍රකර්මාන්තයක් දක්වනකෙනෙකුන් පරිද්දෙන් භවයෙන් ප්‍රතිච්ජන්න වූ ඉකුත්වත් කථාව ක්‍රතයුග මහමේඝයක් නැගී වස්නා කලක්මෙන් ගෙනහැර දක්වා වදාරණසේක්:-

යටගිය දවස මලල රට කුසාවතී නම් නුවර ඔක්කාක නම් රජ්ජුරු කෙනෙක් දසරාජ ධර්මයෙන් දැහැමෙන් රාජ්ජය කරන්නාහ. ඔහුගේ සොළොස් දහසක් පුරාඞගනාවන්ට ප්‍රධාන වූ සිලවතී නම් අගමෙහෙසුන් බිසෝ කෙනෙක් වූහ. පුත් දරුකෙනෙක් නැත්තාහ. එකල නුවර වැස්සෝ හා රාජ්ජවාසීන් හා පූරදොරට රැස්ව රට නසන්නේය. විනසේනයයි මහත්කොට කොලාහාල කළාහුය. ඒ කොළාහල ඇසූ රජ්ජුරුවෝ සිමැදුරු කවුළුව හරවා මා රාජ්ජය කරමින් සිටියදී අන්‍යායක් කරණ කෙනෙක් නැත්තාහ. කුමක් නිසා මොරගැවුදැයි විචාළාහ.

එකල ඔවුන් විසින් සැබව ස්වාමිනි දේවයන් වහන්ස අධම්මකාරී කෙනෙක් නැත වංශ පරිපාලනය කරන්නට නිසි දරු කෙනෙක් නැත්තාහ. අනික් කෙනෙකුන් අප රාජ්ජය ඇරගෙන අධර්මයෙන් රාජ්‍යය නසති ඒ කාරණයෙන් දැහැමෙන් රාජ්ජය කරන්නට නිසි පුතනු කෙනෙකුන් පැතුව මැනවයි කීහ. එසඳ රජ්ජුරුවෝ ද පුතනුවන් ප්‍රාර්ථනාකරන්නාවූ මා විසින් කුමක් කටයුතු දැයි විචාළාහුය. දේවයන් වහන්ස නුඹවහන්සේගේ තුන්වැදෑරුම්වූ නාටක ස්ත්‍රීන්ගෙන් පළමුකොට රැකවල් ඇතිව පිටත ඉන්නාවූ සුළු නළු මුළු රැකවල් හැර ස්ත්‍රියක් සිතසේ ඇවිදිනාව හැර වදාළ මැනව ඉදින් ඉන් සුන් බිසවුන්වහන්සේ හැර අවශේෂ ස්ත්‍රීන් හළමැනව ඒකාන්තයෙන් මෙතෙක් දෙනා අතුරෙන් කුසල් ඇති කෙනෙක් දරු කෙනෙකුන් ලබතියි කීවාහුය. එකල රජ්ජුරුවා ඔවුන්ගේ බසින් එලෙස කරවාත් දරුකෙනෙකුන් නොලදීන් නොසතුටුවූහ. නැවත නුවර වැස්සෝ රැස්ව කොළාහළ කළාහ. ඒ අසා රජ්ජුරුවෝ තොප හැම කීමෙන් පුරාඞගනාවන් රැ කවල් හරවාත් එතෙක් දෙනාගෙන් දරුකෙනෙකුන් ලබන කෙනෙකුත් නැත. දැන් කුමක් කරමෝදැයි විචාරා ඔවුන් විසින් දේවයන් වහන්ස මේ සියලු ස්ත්‍රීහු දුරාචාරවූ කුසල් මද සත්ව කෙනෙක් මොවුන්ට දරුපින් මද නැතැයි නුඹවහන්සේ නිරුත්සාහ නුවුව මැනව. අගමෙහෙසුන් වූ සීලවතී දේවීන්වහන්සේ සීලාචාර සම්පන්න සේක. උන්වහන්සේ රැකවලින් හළමැනව දරුකෙනෙක් ඇතිවෙතියි කීසඳ රජ්ජුරුවෝ එබස් පිළිගෙන

නුවරවැසියන් රැස්කරවා සීලවතී දේවීන්වහන්සේ සර්වාභරණයෙහි සරසා මාළිගාවෙන් පිටත් කළාහුය. එකෙනෙහි බිසවුන්ගේ සීලානුභාවයෙන් සරසා මාලිගාවෙන් පිටත්කළාහුය. එකෙණෙහි බිසවුන්ගේ සීලානුභාවයෙන් ශක්‍ර දේවෙන්ද්‍රයන්ගේ පාණ්ඩු කම්බල ශෛලාසනය උන් නොකැමති පරිද්දෙන් හුණුවිය. එකණෙහි මීට කාරණා කම්දෝහෝයි තමන්ගේ දහසක් නුවණැස් මෙහෙයා බලා සීලවතී දේවීන් දරුවන් පතන නියාව දැන මා විසින් උන්ට දරුකෙනෙකුන් දියයුතුයැයි සිතා සියලු තව්තිසා භවනය බලාගෙන ගොස් එයින් චුතව මත්තෙහි දිව්‍ය ලෝකයට යනු කැමතිව සිටියාවූ බෝධිසත්වයන් දැක ශක්‍රදේවේන්ද්‍රයෝ ඔහුගේ විමන්දොරට ගොස් සබඳ තොප විසින් මනුෂ්‍යලෝකයට ගොස් ඔක්කාක රජ්ජුරුවන්ගේ අග මෙහෙසුන් බිසවුන් කුස පිළිබඳ ගතයුතුයයි කියා ගිවිස්සා අන් දිව්‍යපුත්‍රයෙකුත් එලෙසම ගිවිස්සා කවුරුත් බිසවුන්ගේ සීලභේදය නොකරත්වයි සිතා තුමු මහළු බමුණු වෙසක් මවාගෙන රජ්ජුරුවන්ගේ මාලිගා දොරට ගියාහුය. එසඳ රැස්වූ බොහෝ දෙන ඒ ශක්‍ර බ්‍රාහ්මණයා දැක කුමක් නිසා තෝ මෙතනට ආයෙහිදැයි යනාදීන් පරිභවබැණ විචාළහ. ඒ අසා ශක්‍රදේවේන්ද්‍රයෝ ද කුමැයි මට නින්දාකරව්ද? ශරිරය ජරප්‍රාප්ත පමණක් විනා රාගය තරුන වන්නේය. ඉදින් සීලවතීදෙවීන් ලදින්නම් ගෙනයෙමියි සිතා ආම් කියා තමන්ගේ ආනුභාවයෙන් හැමදෙනාටද පෙරටව සිටගෙන පිටත් වූ බිසවුන් අත අල්වාගෙන ඒ සියළු ජනයා නින්දා පරිභව කරමින් සිටියදී නිකුමුනේය. එසඳ බිසව්ද මේ මහළු බමුණු මා ගෙනයන්නෙයයි පිළිකුලෙන් පෙළී ලජ්ජාවට පැමිණියෝය. රජ්ජුරුවෝද බමුණු මාල්ලා විසින් ගෙනයනලද බිසවුන් දැක නොසතුටුවුය ඉක්බිති ශක්‍රදේවේන්ද්‍රයෝ බිසවුන් ඇරගෙන නුවර වාසලින් පිටත්ව වාසල් සමීපයෙහි පනවන ලද දඬුමැසි ඇති හරණාලද දොරපැලලි ඇති පැල්පතක් මවා ඒ විල සමීපයට ගියේය. එකල බිසව් මේ නුඹගේ ගෙදරදැයි විචාරා බමුණු විසින් එසේය සොඳුර පළමු මම උදකලායෙමි දැන් අපි දෙදෙන මොවුම්හ, එහෙයින් මා සාල් මලු ආදිය සිඟාගෙන එනතෙක් මේ මැස්සේ වැදොවැයි කියා බිසවුන් මොලකතින් පිරිමැද දිවපහස් පතුරුවා නිදිගන්වා දිවපහස් ලැබ විසංඥව නිදන්ට වන්සඳ තමන්ගේ ආනුභාවයෙන් බිසවුන් තව්තිසා භවනයට ගෙනගොස් සරන ලද දිව්‍ය විමානයෙක්හි අතුරණලද දිව යහන්හි සතප්පාලහ.

ඉක්බිති බිසව් සතියකින් පිබිද එහි දිව්‍යලෝකයෙහි සම්පත් දැක මේ මා ගෙනායේ මිණිසෙක් නොවෙයි ශක්‍රදේවේන්ද්‍රයෝවනැයි සිතා යහනින් නැගී නොයෙක් දිවනලුවන් විසින් පිරිවරණලදුව පරසතුරුක මුල පඩු ඇඹුල්සල අස්නෙහි ඉඳ දිව ඉසුරු විඳිනාවූ සක්දෙව්රජුහු කරාගොස් වැඳ එකත්පස්ව සිටියෝය.

එකල ශක්‍රදේවේන්ද්‍රයෝ තොපට වර දානයක් දෙමි කැමති වරයක් ඉල්වා ගනැයි කීහ. එබස් අසා සතුටුවූ බිසව් දේවයන් වහන්ස පුත්‍ර වරයක් දුන මැනවයි ඉල්ලුහ. එකල ශක්‍රදේවේන්ද්‍රයෝ දේවිනි එක් කෙණෙකුන් තබා දරුවන් දෙන්නෙකු දෙමි. බල ඉන් එක් කෙණෙක් නුවණැතිව රූ නැති වෙති. එක් කෙණෙක් රූ ඇතිව නුවණැතිවෙති. ඔවුන් දෙදෙනාගෙන් පළමුව ලබන්නා කැමැත්තෙමි කී සඳ එබස් ශක්‍රදේවේන්ද්‍රයෝ පිළිගෙණ ඒ බිසවුන්ට කුසතණ මිටක්ද දිවසළුවක්ද දිවසඳුන් හරයක්ද පරසතු මදාරා මල්ද කොකනද නම් විණාවක්ද දී බිසවුන් කැඳවාගෙණ අවුත් රජ්ජුරුවන්ගේ ශ්‍රී යහන් ගබඩාවට වැද රජ්ජුරුවන් හා එක් යහන් කරවා තමාගේ පය මහපට ඇඟිල්ලෙන් බිසවුන්ගේ පෙකණිය පිරිමැද සුරපුරටම නැගී ගියාහ. එකෙණෙහි පුරණ ලද බෝධිසම්භාර ඇති අප මහා බෝසතාණෝ තව්තිසා භවනයෙන් චුතව අවුත් සීලවතී දේවින් බඩ පිළිසිඳ ගත්හ.

බිසවුන් තමන් කුස දරුගැබ පිහිටිබව දත්හ. ඉක්බිති රජ්ජුරුවෝ පිබිද බිසවුන් දැක දේවිනි කවුරුන් විසින් ගෙනයනලද දැයි විචාරා ශක්‍ර දේවේන්ද්‍රයන් විසිනැයි කී කල මේ කිමෙක්ද මහළු බමුණෙකු ගෙනගිය නියාව මම දිටිමි කුමක් කියා මට වලහා කිව්දැයි කිව්ය. දේවයන් වහන්ස අදහාගත මැනව, ශක්‍රදේවේන්ද්‍රයො මා හැරගෙණ දිව්‍ය ලෝකයට ගියාහුයැයි දෙවැනි තුන්වෙනිවත් කියා ගිවිස්වාලිය නොහි ශක්‍රදේවේන්ද්‍රයන් විසින් දෙනලද කුස තණ හා දිව සළු ආදිය පෑ ගිවිස්වා වන්නාට ශක්‍රදේවේන්ද්‍රයෝ තොප ගෙන ගියෝය. දරුකෙණෙකුන් ලදුදැයි විචාරා එසේය දේවයන් වහන්ස දරුකෙනෙකුන් ලදිමි කීව්ය. එබස් අසා සතුටුවූ රජ්ජුරුවෝ බිසවුන්ට ගබ පෙරහර දුන්හ.

ඉක්බිති ඒ බිසව්ද ක්‍රමයෙන් දස එකඩමසක් ඇවෑමෙන් පුතනු කෙනෙකුන් වැදුහ. ඒ කුමාරයාහට කුසකුමාරයෝ යයි නම් තුබූහ. ඒ කුස කුමාරයන් පියවරනහා ඇවිදිනා කාලයෙහි අනික් දිව්‍ය පුත්‍රයෙක් දෙව් ලොවින් අවුත් බිසවුන් කුස උපන්හ. ඕ හට ජයම්පතී යයි නම් තැබූහ. ඒ රාජ කුමාරවරු දෙදෙන මහත්වූ පෙරහරින් පෙරඩමස සඳසේම වැඩිවිය පැමිනි යාහ. මහාබෝධිසත්වයෝ තමන් නුවණැතිහෙයින් සියළු සිල්පයන්ම ආචාරී කෙණෙකුන් ගෙන් නොඉගෙන සියනුවනින්ම දැන නිමවුහ. ඉක්බිති මහා බෝධිසත්වයන් සොළොස් හැවිරිදි වයසට පැමිණිකල්හි පියරජ්ජුරුවෝ කුමාරයන් රාජ්‍යයෙහි අභිෂේක කරණු කැමැතිව බිසවුන් කැඳවා දේවීනි තොපගේ පුතනුවන් අභිෂේක කරවා නාටක ස්ත්‍රීන් හා ඓශ්වර්යය පාවාදී ජීවත්වන්නාවූ අපි රාජ්ජ්‍යයෙහි පිහිටියාහුගේ ශ්‍රී විභූතිය දකුම්හ. මේ මුළු දඹදිව යම් රජක්හුගේ දුවක කැමතිවේද උන්

ගෙන්වා අගමෙහෙසුන් කරම්හ කවර රජ්ජුරුකෙනෙකුන්ගේ කුමාරිකාවක කැමැත්තෝද උන්ගේ අභිප්‍රාව දන කියවයි කීහ. බිසවුන් යහපතැයි ගිවිස කුමාරයන්ට මෙපවත් කියා අභිප්‍රාය විචාරාගෙන එවයි කියා කම්මිත්තක යවුහ. ඒ ස්ත්‍රී ගොසින් බෝධි සත්වයන්ට එපවත් කීව්ය. ඒ අසා මහා බෝසතානෝ මම රූ නැත්තෙමි රූපශ්‍රීන් යුක්තවු රාජ කුමාරිකාවන් ගෙනෙන ලද්දෝවු නම් මා දක යකකුමෙන් විරූපවූ මොහුගෙන් මට කම් කිම්දැයි පලායන්නීය. ඒ අපට ලජ්ජා කටයුතු වන්නේය. එහෙයින් මට ගෘහවාසයෙන් ප්‍රයෝජන නැත මා පිය දෙදෙනා ජීවත්වනතෙක් උපස්ථානකොට ගුරුදෙදෙනා ඇවෑමෙන් ගොස් මහණවෙමියි සිතා මහබෝධිසත්වයෝ තමන්ගේ මේ අදහස ඒ කම්මිත්තියට කීව්ය. ඕ තොමෝ ගොස් එපවත් බිසවුන්ට කීව. බිසවු එපවත් රජ්ජුරුවන්ට කිහ. ඒ අසා රජ්ජුරුවෝ නොසතුටුව නැවත කීප දවසකින් එමලෙසම කියා යවුහ. බෝධිසත්වයෝ නොකමැත්තෙයයි තුන්යලක් වළකා සතරවෙනි වාරයෙහි දෙමාපියන් කීවා නොකොට වරදවා පිළිපැදීම කටයුතු නොවෙයි ඊට නිසි උපදෙසක් කෙරෙමියි සිතා මහා බෝධිසත්වයෝ තරාල් දෙටුවකු කැඳවා බොහෝ රත්රන්දී එක් ස්ත්‍රීරූපයක් කොට ගෙනවයි කියා ඔහු නික්මවා තුමු රත්රනින් ස්ත්‍රීරූපයක් කළෝය.

බෝධිසත්වයන්ගේ අභිප්‍රාය සිතූ පැතූලෙසම සිද්ධවන බැවින් ඒ රන් රුව කියා නිමවිය නොහැකි රූපසෝභා ඇත්තෝවිය. එකල මහ බෝධිසත්වයෝ ඒ රන්රුව සුරත් කොමු පිළියක් අඳවා ශ්‍රී යහන් ගර්භයෙහි සිටවුහ. ඉක්බිති බෝධිසත්වයෝ ගර්භයෙහි තුබු ස්වර්ණරූපය ගෙනෙවයි ස්වර්ණකාරයාහට නියෝග කළේය. එසඳ ඒ ගොස් ශ්‍රී යහන් ගර්භයට වැද ඒ රන්රුව දක කුමාරයන් වහන්සේ හා සමඟ ක්‍රීඩා පිණිස ආ දිව්‍යප්සරාවක් වනැයි සිතා අත දික්කරන්ටත් නොපොසත්ව බෝධිසත්වයන් කරාගොස් දේවයන් වහන්ස බිසවුන් වහන්සේ තනිව වැඩ සිටි සෙයින් වැද්ද නොහෙමියි කීය. නැවත බෝධිසත්වයන් විසින් ඇදුර එරන්රුව සැක නැතිව හැරගෙන එවයි කියා යවන ලදුව ගොස් ගෙනායේය. ඉක්බිති බෝධිසත්වයෝ බඩලා ගෙනා රුව රතුන් ගබෙහි ලා තමන් කළ රුව ආභරණ ආදීන් සරහා රථ යානාවෙක්හි තබා මෙබඳු රූප ශ්‍රී ඇති කෙනෙකු ලදින් නම් පාවාගනිමි කියා රන්රුව මෑනියන් සවමීපයට යවුහ. ඒ දක බිසව් සතුටුව අමාත්‍යයන් රැස්කරවා සගයෙනි මපුතනුවෝ නම් මහ පිණැත්තාහ. ශක්‍රදේවේන්ද්‍රයන් විසින් දෙනලද කෙනක එහෙයින් සුදුසු කුමාරිකා කෙනෙකුන් ලැබෙති තෙපි හැම මේ රන්රුව පිළිසන් රථ යානාවෙක තබා ගෙන මුළු දඹදිව ඇවිදිමින් යම් රජ්ජුරු කෙනෙකුන්ගේ මෙබඳු රූ ඇති කුමාරිකාවකය දුටු නම් ඒ රජහට මේරන්රුව දී ඔක්කාක රජ්ජුරුවන් වහන්සේ නුඹ වහන්සේ හා සමඟ විවාහ සම්බන්ධයක් කරණු කැමැතිසේකැයි කියා දවසක් නියමකොට එවයි නියෝග කළාහුය.

එසඳ ඒ නියෝගයක ලද ඇමතියෝ මහපෙරහරින්ම ඒ රන්රුව හැර ගෙන අවිදිනාහු යම් නුවරකට පැමිනෙද්ද එහි සවස්වෙලෙහි බොහෝදෙනා රැස්වන තෙනක ඒ රුව වස්ත්‍රාභරණ කුසුමාදින් සරහා රන්සිවි ගෙයක් හි තබා පාන්තොටට යන එන මංහස සිටුවා තුමු ඉවත්ව යනු එන්නන් බස් අසනු පිණිස සැඟවී සිටියාහ. එකල බොහෝදෙන ඒ රුව දක රන්රුවැකැයි නොදන මනුෂ්‍යවුත් මෝ තොමෝ දිව්‍යප්ෂරාවක් මෙන් ඉතා හොබනීය මෝ තොබෝ කොයිසිට අවුදැයි කුමක් නිසා මෙතන සිටියෝද අපගේ නුවර මෙබඳු රූපශ්‍රී ඇති කෙනෙක් නැතැයි යනාදීන් ප්‍රසංසාකෙරෙමින් යන්නාහ. එකල අමාත්‍යයෝ ඉදින් මෙනුවර මෙබඳුවු කුමාරිකා කෙනෙක් ඇත්නම් අසෝ රජ්ජුරුවන්ගේ අසෝ අමාත්‍යයන්ගේ දියනියන් වැනියෝයයි කියති. එලෙස නොකියේ ඒකාන්තයෙන් මෙබඳු රූ ඇතිකෙනෙකුන් මෙනුවර නැති හෙයිනැයි ඒ රුව හැරගෙන අනික් නුවරකට යන්නාහ මේ ලෙස ක්‍රම යෙන් ගොස් මදුරට සාගල නුවරට පැමිණියාහුය.

එනුවර මදු රජ්ජුරුවන්ගේ දිව්‍ය ස්ත්‍රීන් හා සමානව උතුම්වූ රූපසෝභා ඇති දූ අටදෙනෙක් ඇත. ඔවුන් අටදෙනාට වැඩිමාළු ප්‍රභාවතිගේ ශරීරයෙන් හැමවෙලෙහිම බාලාකීරසමියට බඳුවු පැහැ විහිදුනේය ඝනාන්ධකාරවුත් රාත්‍රියෙහි සතරරියන් ගෙයක් හි ප්‍රදීපාලෝකයක් නැතිව ශරීරාලොකයෙන්ම එකාලොක වන්නේය. උන්ට කිරිමව්වු කුදු තොමෝ ප්‍රභාවතින්ට නහණ පැන් ගෙණෙන පිණිස ස්ත්‍රීන් අටදෙනෙකු ලවා රන්කළ අටක් ගෙන්වාගෙන සවස් වෙලෙහි පැණට යන්නීය. ඔක්කාක රජ්ජුරුවන්ගේ රන්රුව ගෙනා පුරුෂයන් විසින් මංහස සිටුවන ලද රුව දක ප්‍රභාවතියයි යන සිතින් ලඟට ගොස් මේ නොකිකරු දරුවෝ අප පැණට එවා තුමු මේ වෙලේ පළමු කොට අවුදින් මෙතන සිටියෝය. රජ කුලයට පරිභව උපදවන්නාවු කෙල්ල ඉදින් රජ්ජුරුවන් වහන්සේ දත්සේක්වින්නම් අප හැම නසාපියනසේකැයි කියා කිපි කොපුලතෙහි පාරක් ගැසූව. එකෙණෙහි අත්ල පැලියනකලක් පරිද්දෙන් වේදනා වට පැමිණ රන්රුවකැයි දන ලජ්ජාව සිනාසෙමින් බලග මා කලදෙයෙක මම් මාගේ දියනියැනැයි සිතා පාරක් ගැසිමි මෝ තොමෙ මාගේ දරුවන්ගේ රුවට කුමක් අගීද මාගේ අතට අස්සවු පමණැකැයි තමා හා එක්ව බිසවුන්ට කියව එබස් අසා රාජපුරුෂයෝ මාගේ දියනියෝ මීටත් වඩා රූ ඇත්තාහයි කියන්නාහු තොපි කුමක් කියව්දැයි විචාළාහුය.

එකල ඔවුන්ට මෙරන් රුව මදුරජ්ජුරුවන්ගේ දියනියන් ප්‍රභාවතීන්ගේ රූපශ්‍රීන් සොළොස්වන කලාවෙන්

කලාවකුත් නොහගනේයයි කුද කිව ඔහු එබස් අසා සතුටුව රජගෙයි වාසලට ගොස් ඔක්කාක රජ්ජුරුවන්ගෙන් ආ දූතයෝ වාසල සිටියාහුයයි මද්දුරජ්ජුරුවන්ට කියා යවුහ. එබස් අසා මද්‍ර රජ්ජුරුවෝ උනස්නෙන් නැගී සිට ගෙනෙව ගෙනෙවයි වහා ගෙන්වාගත දුටහ. එකල දූතයෝ දේවයන් වහන්ස අපගේ රජ්ජුරුවන් වහන්සේ නුඹ වහන්සේගේ සුවදුක් විචාළසේක. යනාදීන් කථාකොට කරණලද සම්භාවනා ඇතිව රජ්ජුරුවන් විසින් කුමක්පිණිස අවුදැයි විචාළකල්හි අපගේ රජ්ජුරුවන් වහන්සේගේ සිංහ ගර්ජනාවට බඳුවූ අභිතනාද ඇති කුස නම් කුමාරයෙක් ඇත, අපගේ රජ්ජුරුවන් වහන්සේ උන් වහන්සේට රාජ්‍යය දෙනු කැමතිසේක් නුඹ වහන්සේ සමීපයට එවුසේක. නුඹ වහන්සේගේ ප්‍රභාවතී නම් කුමාරිකාවන් වහන්සේ මේ රන්රුව වියදමට ඇරගෙනදෙවා වදාළ මැනවැයි කිවුය. ඒ අසා මද්‍රරජ්ජුරුවෝ මෙබඳුවූ මහරජ්ජුරුකෙණෙකුන් හා සමඟ විවාහ සම්බන්ධයෙක් වන්නේයයි සතුටුව මැනව මැනවයි ගිවිස්සාහ. එකල දූතයෝ අප විසින් කල් යැවිය නොහැකැයි වහාගොස් රාජ කුමාරිකාකෙනෙක් ඇති නියාව අපගේ රජ්ජුරුවන් වහන්සේට කියම්හ. උන් වහන්සේම අවුත් කැඳවාගෙන යනසේකැයි කිව්ය. ඒ රජ්ජුරුවෝත් යහපතැයි පිළිගෙන දූතයනට ප්‍රසාදදී යවුහ. ඔහු ගොස් එපවත් රජ්ජුරුවන්ට හා බිසවුන්ට කිවුය. එපවත් අසා ඔක්කාක රජ්ජුරුවෝ මහපිරිවරින් කුසාවතී නුවරින් නික්ම ක්‍රමයෙන් ගොස් සාගල නුවරට පැමිණියාහ. එබව අසා මද්‍ර රජ්ජුරුවෝ සිවුරඟ සෙනඟ පිරිවරා පෙර ගමන් ගොස් නුවරට කැඳවාගෙන ගොස් මහත් සත්කාර සම්භාවනා කළාහුය. කීප දවසකින් ඔක්කාක රජ්ජුරුවන්ගේ සිලවතී දේවිතොමෝ නුවණැති බැවින් කවුරු දනිද්දැයි සිතා රජ්ජුරුවන් වහන්සේ යෙහෙලනියන් දක්නා කැමැත්තම්හයි මද්‍ර රජ්ජුරුවන්ට කිවුය. රජ්ජුරුවෝත් මැනවැයි පිළිගෙන දියනියන් කැඳවා යවුය. එසඳ ප්‍රභාවතී සර්වාභරණයෙන් සැරහී කිරිමවුන් විසින් පිරිවරණ ලදුව අවුත් නැන්දනියන් දැකලා සිටියාහ. සීලවති දෙවි ප්‍රභාවතීන් දැක මේ කුමාරිකා යහපත් රූ ඇත්තීය. මපුතනුවෝ විරූපයක ඉදින් උහු දිටවු නම් එක් දවසකුත් නොරඳා පලායන්නාහ. ඊට නිසි උපායක් කෙරෙමියි සිතා ඉක්බිති බිසව් මහරජ මාගේ යෙහෙලනියෝ මපුතනුවන්ට නිස්සාහ. එතකු උවත් අපගේ වංශපරම්පරාවෙන් පැවත එරන චාරිත්‍රයෙක් ඇත. ඉදින් මූ ඒ වුලෙස පිළිපදිත් නම් කැඳවාගෙනයම්හයි මද්‍ර රජ්ජුරුවන්ට කිවුය. ඒ අසා මද්‍ර රජ්ජුරුවෝ කවර ආචාරයයෙක්දැයි විචාළාහ. අපගේ වංශයෙහි දරුගර්භයක් පිහිටනාතෙක් ස්ත්‍රීහු දාවල් සාමිපුත්‍රයා දකින්ට නොලබති. ඉදින් මුන් එලෙස පවතින් නම් කැඳවාගෙන යම්හයි කිවුය. ඒ අසා රජ්ජුරුවෝ දියනියෙනි එලෙස පවතින්ට පිළිවන්දැයි විචාළාහ. ප්‍රභාවතී යහපතැයි ගිවිස්සාහ. ඉක්බිති ඔක්කාක රජ්ජුරුවො මද්‍ර රජ්ජුරුවන්ට බොහෝ සම්පත්දී ප්‍රභාවිතීන් කැඳවාගන ගියහ. මද්‍ර රජ්ජුරුවෝත් මහ පෙරහරින් දියනියන් නික්මුවුහ.

ඔක්කාක රජ්ජුරුවෝ ගොස් කුසාවතී නුවර දිව්‍යපුරයක් මෙන් සරහා බන්ධන ගත සියළු සත්වයන් මුදාහැරවා පුතනුවන්ට ප්‍රභාවතීන් අගමෙහෙසුන් කොට අභිෂේක කරවා කුස රජ්ජුරුවන්ගේ ආඥාවයයි අණබෙර ලවා සේසත් නැංවුහ.

දඹදිව සියළු රජ දරුවෝ තමන් තමන්ගේ දරුවන් කුස රජ්ජුරුවන්ට සේවය පිණිස එවුහ. එකල බෝධිසත්වයෝ නළුනාටකාදී මහත් පිරිවරින් යුක්තව අපමණවූ ඓශ්චර්යයෙන් රාජ්‍ය ශ්‍රී විඳිනාහ.

එසඳ කුස රජ්ජුරුවන් හා ප්‍රභාවති දේවි හා දෙදෙනා දිවාභාගයෙහි ඔවුනොවුන් නොදැක රාත්‍රියෙහිම දක්නාහ. ඒ ප්‍රභාවතීන්ගේ ශරීර සෝභාව මහබෝධිසත්වයන් තේජසින් සූර්යාලෝකයෙහි කදෝපැණියන් මෙන්ද දිවා චන්ද්‍රයා පරිද්දෙන්ද නිෂ්ප්‍රභා විය. කුස රජ්ජුරුවෝත් ශ්‍රී යහන් ගබින් පහන් වන්නට පළමුව පිටත්වන්නාහ. මෙලෙසින් කලක් ගියසඳ ප්‍රභාවතීන් දාවල් දක්නා කැමතිව මෑණියන්ට කිවුය. මෑණියෝත් ඔහු බස් අසා පුතනුවෙනි දරුකෙනෙකුන් ලබනකල් ඉවසුවයි නැවතුහ.

බෝධිසත්වයෝ නැවත නැවතත් ඇවිටිලිකොට කිවුය. එකල මෑණියෝ දක්නා කැමැතහොත් ඇත්හලට ගොස් ඇත්ගොව්වන් හා එක්ව සිටුව මම එතනට උන් කැඳවාගෙන එම් එකල ඇස්පුරාදැක පියව තොප වූ නියාව නොහඟවයි කිව්ය. බෝධිසත්වයෝත් යහපතැයි පිළිගෙන ඇත්හලට ගියාහුය. එකල්හි සීලවති දේවි ප්‍රභාවතීන් ඇත්හලට කැඳවාගෙන ගොස් මේ අසවල් ඇතාය. මේ අසවල් ඇතායයි නම් කිය නියා දක්වා දක්වා යනසඳ කුස රජ්ජුරුවෝ ප්‍රභාවතින්ගේ පිට ඇත් ඉලත්තියක් ගැසුහ. එකල ප්‍රභාවතී රජ්ජුරුවන් වහන්සේට කියා තොපගේ අතකප්පාලම් යනාදින් කියා බිසවුන් ලවාත් කොප කැරවුහ. එසඳ බිසවු ප්‍රභාවතින්ගේ පිට අතින් පිරිමැද තම ඇත්හල කොල්ලෝනම් ඉතා චපලයෝය. නුඹ වහන්සේට උරණවන්නේයයි යනාදින් කියා අස්වසා රජගෙට ගියාහුය.

තවද කාලෙකින් බෝධිසත්වයෝ ප්‍රභාවතීන් දක්නා කැමතිව පෙර පරිද්දෙන්ම මෑණියන්ට කියා අස්සලට ගොස් අස්සලයක්හු පරිද්දෙන් සිට ප්‍රභාවතීන් දැක එතනදීත් අස්බෙට්ටක් ගැසුය. එදවසද කිපියාවූ ප්‍රභාවතීන් බිසව සන්සිඳුවුය. ඉක්බිති කල්යමෙන් ප්‍රභාවතී බෝධිසත්වයන් දක්නා කැමතිවනැයි නැන්දනියනට කියා උන් විසින් වලකනලදුව නැවතත් යාච්ඤා කොට බිසවුන් විසින් එසේවී නම් කුස රජ්ජුරුවෝ සෙට නුවර

පැදකුණු කෙරෙති තෙපි ඒ වෙලාවට සී මැදුරු කවුළුවෙන් දකුවයි කියා දෙවන දවස් නුවර සරහවා රජ්ජුරුවන්ගේ මලනුවන් ජයම්පති කුමාරයන් රාජාභරණයෙන් සරහවා මගුලැතුපිට හිඳුවා බෝධිසත්වයන් ඇත්ගොව් වේශයෙන් පශ්චිමාසනයෙහි ඉඳුවා නුවර පැදකුණු කරවා පභාවතීන් කැඳවාගෙන සී මැදුරු කව්ළුවෙන් බලමින් තොපගේ ස්වාමිපුත්‍රයානන්ගේ ශ්‍රී විභූතිය බලවයි කිවුය. එකල ප්‍රභාවතී ජයම්පති කුමාරයන් දක මට සුදුසු වල්ලභයාන කෙනෙකුන් ලදිමි සතුටුවුය. එදවස් ඇත්ගොව් වෙසින් පිටිපස උන් බොධි සත්වයෝ සිත්වූ පරිද්දෙන් ප්‍රභාවතීන් දකිමින් හස්තවිකාර මුඛවිකාරයෙන් උසුළු විසුළු පෑ කෙළියහ.

එලෙස ඇතා ගිය පසු තොපගේ ස්වාමිපුත්‍රයානන් දුටුදැයි ප්‍රභාවතීන් විචාරා ඕහු විසින් ස්වාමිනි දිටිමි පිටිපස්සේ උන් ඇත්ගොවු ඉතාම චපලය මට උසුළු විසුළු පෑයේය. එබඳුවූ නොහික්මුනු පින්මද තැනැත්තවු කුමක් පිණිස රජ්ජුරුවන්ට පිටිපස්සේ ඉඳුවුදැයි කිවුය. එබස් අසා බිසව් දියනියෙනි රජ්ජුරුවන්ට ආරක්ෂා පිණිස සැලසූ ඇත්ගොව්වායයි වලහා කිව්ය. ඒ අසා ප්‍රභාවතී මේ ඇත්ගොව්වා ඉතා නිර්භිතය රජ්ජුරුවන්ට රජ්ජුරුකෙනෙකැයි නොසිතති. මේ කිමෙක්ද කුස රජ්ජුරුවෝ නම් මුවනැයි ඒකාන්තයෙන් උන් රූ නැති කෙනෙකුන් වියයුතුය. ඒ කාරණයෙන් මා නොදක්වති සිතා කුද කැඳවා යව මෑනියෙනි කුස රජ්ජුරුවෝ ඇතුපිට ඉදිරියෙ උන් තැනැත්තෝද නොහොත් පිටිපස්සේ උන් තෙනෙත්තෝදැයි නියම දැනගෙන එවයි කිව්ය. එවිගස මම කෙසේද දැනගතිමිදැයි විචාළාහ. කුදට පළමුයෙන් ඇතු පිට බට තෙනෙත්තෝ රජ්ජුරුවෝය මෙලෙස සලකුණෙන් නියම දැනගෙන එවයි කිවුය. ඒ නියොග ලද කුදු ගොස් එක්තෙනක සිට පළමුකොට බෝධිසත්වයන් හා දෙවෙනිව ජයම්පතී කුමාරයන් බට නියාව දුට. එකල බෝධිසත්වයෝ ඇත මෑත බලා දුරසිටි කුද දැක මෑ ආයේ මේ පරීක්ෂාකරන්ට යයි දැන ලඟට කැඳවා මේ තොරතුරු නොකියවයි කියා නික්මවුහ. ඕ ගොසින් පෙර ආසනයේ උන් තෙනත්තෝම පළමුකොටම බටුයයි කියා ගිවිස්වාලූහ. නැවත කල්යාමකින් බෝධිසත්වයෝ ප්‍රභාවතීන් දක්නා කැමතිව මෑනියන්ට කිවුය. බිසෝ නවතාගත නොහි එසේවී නම් අප්‍රසිද්ධ වේශයෙන් උයනේ ගොස් සිටුවයි කිවුය. එබස් අසා කුස රජ්ජුරුවෝ උයනට ගොසින් මගුල් පොකුණෙ කරවටක් දියට බැස නෙලුම්පතක් ඉසවසාගෙන නෙලුම් මලකින් මූන වසාගෙණ සිටියාහුය. බිසවුන් ප්‍රභාවතින් උයනට කැඳවා ගෙන ගොස් සවස් වෙලෙහි පුෂ්ප ඵල පල්ලවයෙන් සජීන්තවු සපු දුනුකේ නා පනා සිනිද්ද බෝලිද්ද දෑසමන් ආදි ගස්ලියද ගිරා බෝකල් ඈ පක්ෂීන්ද දක්වමින් මගුල් උයන් ඇවිදගෙන ඇගේ සිත් පොළඹමින් පොකුණුතෙරට ගියෝය. එකෙණහි ප්‍රභාවතී තොමෝ පස්පියුමෙන් ගැවසීගත් පොකුණ දක නහණු කැමතිව පිරිවර හා සමඟ පොකුණට බැස කෙළිමින් මහබෝධිසත්වයන් මූන වසාගෙන සිටි පියුමට අත දික්කලාය එකල්හි රජ්ජුරුවෝ නෙළුම්පත ඉවත් කොට මම කුස රජයයි ප්‍රභාවතීන් අත ඇල්ලුය. ඔහුගේ මුඛය දැක යක්ෂයෙක් මා අත අල්වාගතැයි මුරගාමින් භයින් මූර්ජව ගියාහ. එසඳ රජ්ජුරුවෝ අත ඇරපීහ. ඉක්බිති බිසෝ සිහිලදින් සිතන්නාහු මා අත ඇල්ලුවුවෝ ඉදින් කුස රජ්ජුරුවෝ වි නම් ඇතතලදී ඉලත්තියනුත් අස්සලදී අස්බෙට්ටියෙනුත් මුන් විසින්ම ගසන ලදිමි. ඇතුගේ පශ්චිමාසනයෙහිද මා වෙහෙසවුවෙත් මුඛය මෙසේ විරූපවූ දූර්මුඛවූ වල්ලභයාගෙන් මට ප්‍රයෝජන කිම්ද ජීවත්ව උනින් නම් මට වල්ලභයන් අරුම නොවන්නේයයි සිතා තමන් හා එක්ව ආ අමාත්‍යයන් යවා යානාවාහන සරහවා අද දවස්ම නික්මෙමි කීහ.

ඔහු එපවත් අසා රජ්ජුරුවන්ට කිවාහුය. ඒ අසා රජ්ජුරුවෝ මූ යන්ට අවසර නොලද්දු නම් පැලි මියයන්නාහ. වන්නාට දැනට යෙත්වයි නැවත මාගේ බලයෙන් ගෙන්වා ගනිමි සිතා ගමන් අනුදත්හ. එකල්හි ප්‍රභාවතී පිරිවර හා සමඟ පිය රජ්ජුරුවන්ගේ සාගල නුවරට ගියෝය. ප්‍රභාවතී තොම ජාතියෙහි කල ප්‍රාර්ථනාවෙන් නොකමැතිවිය. බෝධිසත්වයෝද පූර්වයෙහි කරණ ලද අකුශල බලයෙන් විරූපව ගියහ.

ඒ කෙසේද යත්.

යටගිය දවස බරණැස් නුවරට නුදුරු ගමෙක්හි විථිදෙකක කෙළෙඹි කුලදෙකක් ඇත්තේ ඉන් ගෙයක පුත් දෙන්නෙක් වුහ. ඉක්බිති බෝධි සත්වයෝ බාල මලනුවෝහ.

අනික් කෙළෙඹි කුලයෙහි දියනි කෙනෙක්වුහ. ඒ කුමාරිකාව බෝධිසත්වයන්ගේ බෑණන්ට සරණ ගෙන්වුහ. බෝධිසත්වයෝ වෙන ගෙයක් දොරක් නැතිව බෑණන්ගේ ගෙයි වාසය කෙරෙති ඉක්බිති එක්දවසෙක අතිරස කැවුම්පිස කිසි කටයුත්තක් නිසා වලගිය බෝධිසත්වයන්ට තිබා තුමූ දෙදෙන අනුභව කලහ.

එවෙලෙහි සිගා වැඩි පසේ බුදු රජකෙනෙකුන් වහන්සේ දැක බෝධි සත්වයන්ගේ බෑදැනියෝ උන්ට කැවුම් පසුව පිස දිනහැක්කැයි සිතා බෝධි සත්වයන්ට තිබූ කොටස පිළිගැන්වුහ. බෝධිසත්වයෝ තොපසන්තක කොටස කාපියා මාගේ කොටස දන්දෙන්ට කාරණා කිම්දැයි කිපී ලුහුබැඳවා ගොසින් පසේ බුදුන් වහන්සේ ගේ පාත්‍රයේ තුබූ කැවුම් ඇරගත්තුය. එකල ස්ත්‍රී මැණියන් ගෙට ගොස් සපුමල් පෙත්තක්සේ සතරන්වන්වූ අළුත් දව ගිතෙල් ගෙන පාත්‍රයෙහි පුරා සතුටුව ස්වාමිනි මා උපතුපන් ජාතියෙහි මාගේ ශරීරයෙන් ආලෝක

පැතිරෙවයි උතුම්වූ රූ ඇතිවෙම්වයි අසත්පුරුෂයා හා එකතෙන වාසය නොකෙරෙම්වයි කියා කළ ප්‍රාර්ථනා වශයෙන් ප්‍රභාවතී බෝධිසත්වන් නොකමැතිවූහ.

බෝධි සත්වයෝද පසේ බුදුන් වහන්සේගේ පාත්‍රයට කැවුම් කොටස පිළිගන්වා ස්වාමීන් ඉදින් යොදුන් සියයක උනත් මුන් මාගේ බලයෙන් ගෙන්වාගෙන මට පාදපරිචාරිකා කරන්ට සමර්ථවෙම්වයි ප්‍රාර්ථනා කළෝය.

කිපී ගොස් පසේ බුදුන්ගේ පාත්‍රයේ තුබූ කැවුම් හැරගත් හෙයින් මුඛය විසුළුව ගියේය. මේ තෙම මොවුන්ගේ පූර්වක්‍රියාවන්නේය. බෝධි සත්වයෝ ප්‍රභාවතින් ගිය නියාව අසා සොකයට පැමිණියාහ. අවශේෂ නාටක ස්ත්‍රීන් නොයෙක් ප්‍රකාරයෙන් සිත්නලවන්නාහු පෙළඹාගත නුහුණුවහ.

ප්‍රභාවතීන් නැති රජගෙය කුසරජ්ජුරුවන්ට සිස්වූවාක් මෙන් වැටහෙන්නේය. මෙලෙසින් රාත්‍රියෙහි බොහෝ දුක් විඳ අලුයම් නැගිසිට සාගල නුවරට ගොස් ප්‍රභාවතීදේවි කැඳවාගෙන එම් කියා මා එනතෙක් රාජ්ජ්‍යය පියානන් වහන්සේට වේවයි මලනුවන්ට වේවයි පාවාදීලින්නම් නැවත ඇර ගැන්ම ආයාසවේදැයි සිතා මෑණියන් සීලවතී දේවින් සමීපයට ගොස් මෑණියන් වහන්ස ධන ධාන්‍ය දින් හරිත වූ ඇත් ඇණි අස් ඇණි රියබලයයි සිව්රඟසෙනගින් යුක්තවූ පංචක්කුධභාණ්ඩයන් ඇති සියලු උපභෝග පරිභෝග වස්තුවෙන් සමෘද්ධවූ මේ රාජ්ජ්‍යය ප්‍රභාවතී කැඳවාගෙන එනතෙක් පාවාගත මැනවැයි මෑණියන්ට කියා අවසර ඉල්වූහ.

එබස් අසා බිසෝ බියපත්ව පුත ස්ත්‍රිහුනම් නොයෙක් වංඤ්චා දනිති. යනාදින් අවවාද කියා මගදී අනුභවකරණ පිණිස අනගිරසයෙන් යුක්තවූ රාජ භෝජනය රන්මුඬමක පුරාදුන්හ. එසඳ මහාබෝධිසත්වයෝ මෑණියන් තුන්යලක් පැදකුණු කොට පසඟ පිහිටුවා වැඳ ජීවත්ව උනිම්නම් සැපසේ අවුත් දකිනෙම් වේදැයි කියා අවසර ඉල්වාගෙන ශ්‍රී යහන් ගබඩාවට වැද දුනු මුගුරු කඩු කොන්ත යන පංචායුධ සන්නද්ධව ගෙන බත්මුඩමහා සමග කහවනු දහසක් පයියෙහි ලාගෙන කොකනද නම් විණාව අතින්ගෙන නුවරින් පිටත්ව මගට පිළිපන්ව මහත්වූ බලවිර්යය ඇති මහා බෝධිසත්වයෝ එදවස් දාවල් බතට පණස් යොදුන් මග ගෙවාගෙන ගොස් බත අනුභව කොට පස්වරු භාගයෙහි තුබූ පනස්යොත්න ගෙවා ගොස් සවස් වෙලෙහි සාගල නුවරට වන්හ. බෝධිසත්වයන් එනුවරට වන්කෙණෙහිම ප්‍රභාවතී උනස්නෙහි ඉඳ නොගී යහනෙන් බිමට බැසපුවා එකල නුවරට වැද විඩාපත්ව යන්නාවු බෝධිසත්වයන් දැක එක්තරා ස්ත්‍රියක් තමාගේ ගෙට කැඳවාගෙන ගොස් ඉඳිනා අසුන්දී පයසෝධවා සැතපී හුන්කල්හි බත් මාළු සපයා අනුභවකරවූය. එසඳ සතුටුවූ මහබෝධි සත්වයෝ රන් මුඩුම හා සමග මසුදාස ඒ ස්ත්‍රියටදී ගෙනගියපඤ්චායුධය එමගෙයි තබා මාගොස් ආයුතු තැනෙක් ඇතෙයි කියා විනාව අතට ඇරගෙන ඇත්හළට ගොස් මේ රාත්‍රියෙහි සැතපෙන තෙනක් දෙව්නම් තොපට විනා ගායනා කෙරෙමි කියා ඇත්ගොව්වන් විසින් අනුදන්නාලදුව එක්තෙනක වැදහෙව මදක් නිදා පිබිද ගමන් විඩා සන්සිඳුවාගෙන විණාව තත් සරහා සියළුනුවර වාසී සත්වයෝ මේ අසත්වයි සිතා ගී කියමින් විණාගායනා කරන්නාහ.

එකල්හි බීමවැදහොත් ප්‍රභාවතීද ඒ ශබ්දය අසා මේ අනික් කෙනෙකුන්ගේ විනාශබ්දයෙක් නොවෙයි ඒ කාන්තයෙන් කුසරජ්ජුරුවන් වහන්සේ මා නිසා මේ නුවරට ආසේක්මයයි යන්නාහුය.

මදු රජ්ජුරුවෝද විනාශබ්දය අසා ඉතා මිහිරිකොට ගායනා කරන්නේය. සෙට ඔහු කැඳවා ගායනා කරන්නට උවමැනවයි සිතූහ. බෝධි සත්වයෝ මෙතන විසිමෙන් ප්‍රභාවතින් දක්ක නොහැක්ක එහෙයින් අසථානයයි උදාසනක්සේම ඇත්හලින් නික්ම සවස බත් අනුභව කළ ගෙන්ම පෙර බත් අනු භවකොට විණාවගෙයි තබා මදු රජ්ජුරුවන්ගේ මගුල් කුඹලාගෙට ගොස් ඕහට අතවැසිව එක දවසින්ම මැටිගෙනහැර ආචාරිනී වලත් කෙරෙම්දැයි විචාරා එසේය කළ මැනවැයි කිසඳ මැටි පිඩක් හැරගෙන සකෙහි තබා සක කැරකවූහ. එකවිට කරකවන ලද ඒ සක ඉරමුදුනට එනතෙක්ම කරකැවින. මහබෝධිසත්වයෝ නොයෙක් ප්‍රකාර ඇති කුඩා මහත් බොහෝවලන් රූ නගා කොට මේ රූ ප්‍රභාවතීන් විනා අනික් කව්රුත් නොදකිත්වයි අධිෂ්ඨාන කළාහුය.

මෙලෙසින් වලන් උකා වියළා පලහා කුඹල්හල පිරුය එසඳ කුඹල් දෙටුවා නොයෙක් විසිතුරු අත්කම් දක්වා කරණ ලද වලන් ගෙන්වාගෙන ගොස් රජ්ජුරුවන් දැක්විය. එකල මදුරජ්ජුරුවෝ තුදුටුවිරූම් වලින් දැක සතුටුව මේකළෝ කවුරුදැයි විචාරා කුඹුලා විසින් මමය ස්වාමිනි කී කල්හි තොපගේ කර්මාන්ත මම නොදනිම්ද නොවලහා කියවයි තරව විචාළසඳ දේවයන් වහන්ස මාගේ අතවැස්සා විසින් කරණලදැයි කීය. එඹල ඒ තට අතවැසි කමට නිසි එකෙක් නොවෙයි ඇදුරුකමට නිස්සෝය තෝ මෙතැන් පටන් උන් ගෙන් සිල්ප උගනුව තවද එතෙම මෙතැන්පටන් මාගේ දරුවන්ට කෙළිවලන් කෙරේවයි නියෝගකොට මේ ඕහට දෙවාලවයි බෝධිසත්වයන්ට රන් මසුදහසක් යවා මේ කුඩාවලන් දරුවන්ට දෙවයි යවූහ.

කුඹලාද ඒ වලන් ඇරගෙන අන්තඃපුරගෙට ගොස් කෙළිවලන් ගෙනාමිකියා යවුයේය එබස් අසා රාජ කුමාරිකාවරු එතනට රැස්වුය ඒ කුඹලා විසින් වලන් බෙදන සඳ බෝධිසත්වයන්ගේ ආනුභාවයෙන් ප්‍රභාවතින් උදෙසා රූ නගා කරණ ලද වලන්ම උන්ට දින. එසඳ ප්‍රභාවතී ඒ වලන්වල මහා බෝධිසත්වයන්ගේ හා තමන්ගේ හා කුදගේ රූ දැක මේ අනික්කෙනෙකුන් විසින් කළ දෙයෙක් නොවෙයි කුසරජ්ජුරුවන් විසින්ම කරණලදැයි දැන කිපි මෙයින් මට ප්‍රයොජන නැත කැමතිකෙනෙකුන්ට දිපියවයි කිවුය එසඳ උන්ගේ නගුන් කිපිබව දැන මේ කුස රජ්ජුරුවන් වහන්සේ විසින් කළ දෙය කැයි සිතව්ද මේ කුඹලා විසින් කළාය ඇරගනුවයි යනාදීන් කිව්ය ඒ ප්‍රභාවතී තොම කුස රජ්ජුරුවන් එනුවර ගියබවද එවලන් උන් විසිත් කළබවද ඔවුන්ට නොකිව ඉක්බිති කුඹලා රජ්ජුරුවන්ගෙන් යවන ලද මසුදහස ගෙනගොස් බෝධිසත්වයන්ටදී සබඳ රජ්ජුරුවන් වහන්සේ තොපට සමාධිවුසේක. මෙතැන් පටන් රාජකුමාරිකාවරුන්ටම තෙපි වලන් කරව මම ඒ ගෙනගොස්දෙමි කියේය. ඒ අසා බෝධිසත්වයෝ ප්‍රභාවතීන් මෙතනවසාත් දැක්ක නොහැක්කැයි සිතා ඒ කහවනුදහස ඕහටමදී එතනින්ගොස් රජ්ජුරුවන්ට මගුල් මෙහෙ කරණ නලකරුවා ලඟට ගොස් ඕහට අතවැසිව තල්වැටක්කොට එහිම සේසතය, රාහලය, රා උඩ මගෙන සිටි ප්‍රභාවතීන්ගේ රූපය යනාදි විසිතුරුවු අත්කම් දැක්වුය. නලකරුවා ඒ තල්වැට ආදී බෝධිසත්වයන් විසින් කරණ ලද කර්මාන්ත විශේෂය ගොස් දැක්විය.

රජ්ජුරුවෝ ඒ කර්මාන්ත විශේෂය දැක මෙ තල්වැට ආදිය කවුරුන් විසින් කරණ ලද්දේදැයි යනාදීන් පෙර පරිද්දෙන් විචාරා මසු දහසක් දී මෙ තල් වැට ආදිය මාගේ කුමාරිකාවරුන්ට දෙවයි නියෝග කළහ. ඒ කර්මාන්තයෙන් බෙදාදෙන නලකරුවාද බොධිසත්වයන් විසින් ප්‍රභාවතින් උදෙසා කරණ ලද තල්වැට උන්ටම දුන්නේය. එසඳ ප්‍රභාවති ඒ විසිතුරු රූපයෙන් දැක කුස රජ්ජුරුවන් විසින් කරණ ලද බව දැන කැමති කෙනෙක් ඇරගනුවයි බිමට දමුව ඒ දැක ඉතිරි කුමාරිකාවරුන් වෙහෙසන ලද නලකරුවා රජ්ජුරුවන් විසින් දෙනලද මසුදහස ගෙනගොස් බෝධිසත්වයන්ට දුන්නේය.

ඉක්බිති බෝධිසත්වයෝ මෙයින් මට අස්ථානයයි සිතා ඒ රන් ඕහට දී එතනින් ගොස් රජ්ජුරුවන්ගේ මාලාකාරයාට අතවැසිව නොයෙක් ප්‍රකාර ඇති මල්පැණි ගොතා ප්‍රභාවතීන් පිණිස නොයෙක් රුවින් විසිතුරු කොට මල් සුඹුලක්ද කළාහුය මල්කරුවාත් ඒ සියල්ල හැරගෙනගොස් රජ්ජුරුවන්ට දුන්නේය.

රජ්ජුරුවෝත් විශේෂ කර්මාන්තය දැක මේ ගෙතුවෝ කවුරුදැයි විචාරා දේවයන් වහන්ස මා විසිනැයි කී කල්හි තොපගේ මල්ගෙතීම් අපි නොදනුමෝද මේ ගෙතුවන් කියවයි තරයේ විචාරන ලද්දේ අතවැස්සා විසින් ගොතන ලදැයි කීයේය. එබස් අසා රජ්ජුරුවෝ එතෙම අතවැස්සෙක් නොවෙයි තොපට ඇදුරුකමට නිසිය ඔහු කෙරෙන් මල් ගෙතීම් ඉගෙනගනුව ඔහු ලවාම මෙතැන්සිට මාගේ දරුවන්ට මල්ගොතාලවයි සතුටුව මසු දහසක්දී මේ මල්කම් දරුවන්ට දෙවයි යවුහ.

ඒ මල්කරුවාද බෝධිසත්වයන් විසින් ප්‍රභාවතින් උදෙසා රූ නගා කරන ලද මල් සුඹුල උන්ටම දුන්නේය ප්‍රභාවතී ද ඒ මල් සුඹුලෙහි කුසරජ්ජුරුවන්ගේ හා තමන්ගේ හා නොයෙක් රූ දැක කුසරජ්ජුරුවන් කළ බව දැන කිපි බිමට දමුව තෙසු නගු පෙරපරිද්දෙන්ම වෙහෙසුහ. මල් කරුවාද මසු දහස ගෙණගොස් බෝධිසත්වයන්ටදී එපවත් කීයේය. බෝධි සත්වයෝ මෙයිත් මට අස්ථානයයි එරත් ඕහටදී එතනින් රජ්ජුරුවන්ගේ අරක්කැමියා කරාගොස් ඕහට අතවැසිව දවසක් අරක්කැමියා රජ්ජුරුවන්ට මේ වඩාගෙන යමින් තමහට පිසන පිණිස බෝධිසත්වයන්ට ඇටමුසු දඩමසක් අප දීලා ගියේය. බෝධිසත්වයෝද ඒ ඇටය පිසපුය, මුළු නුවර සුවඳ පැතිරෙනසේ දුන් කරවුහ. එසඳ රජ්ජුරුවෝ සුවඳ අසා කිමෙක්ද මුළුතැන්ගෙයි අනික් මාළුවකුත් පිසද්දැයි විචාරා අරක්කැමියා විසින් දේවයන් වහන්ස අනික් පිසන මාළුවෙක් නැත්තේය එතකුදු උවත් ඇටමුසු මසක් අප ඇමට පිසන ලෙස අතවැස්සාටදීලා ආමියි එහි සුවඳ වියයුතු යයි කීසඳ රජ්ජුරුවෝ ඒ ගෙන්වාගෙන ඉන් සුඟක් අනුභවකොට බැලුය. එකෙණෙහි එහි රස සත්සියයක් පමණ රසනහරවල පැතිර සිටියේය. රජ්ජුරුවෝ ඒ රස තෘෂ්ණාවෙහි බැඳී ඕහට මසෙසන් දහසක්දී මෙතැන් පටන් තොපගේ අතවැස්සා ලවා මටත් මාගේ දරුවන්ටත් බත් මාළු පිස මා දරුවන්ට ඔහු විසින් ගෙනදෙන්නට කියව තෝ අපට ගෙනේවයි නියෝග කෙළේය. අරක්කැමි ගොස් බෝධිසත්වයන්ට කියේය. එබස් අසා බෝධි සත්වයෝ දැන් මාගේ මනෝරථය මස්තකප්‍රාප්තව ගියේයයි සතුටුව මෙතැන් පටන් ප්‍රභාවතින් දකිමි සිතා ඕහට රන්දහසදී දෙවන දවස් බත්මාළු පිස රජ්ජුරුවන්ටදී අරක්කැමියා අත යවා රාජ කුමාරිකාවරුන්ට ගෙනයන වසුන් කද තුමූ හැරගෙනගොස් ප්‍රභාවතීන්ගේ මාලිගාවට නැංගෝය. එසඳ ප්‍රභාවතී වසුන්කද ගෙනයන බෝධිසත්වයන් දැක මුන් වහන්සේ තමන් වහන්සේට නුසුදුසුව වහල් කළ මනාදෙය කරණසේක ඉදින් මම දවස් ගණනක් බැණ නොදී උන්නෙම් මු මා කැමත්තෝවනැයි සිතා අන්තෙනකට ගොස් මාදැක මෙහි වාසය කරණසේක එනොකට මෙහි ඇසිල්ලකුත් නොරදා යන සැටිය බැණ දොඩා නික්මවමි සිතා දොර අඩවල කොට ගෙනගොස් එක් අතකින් දොර අල්වාගෙන අගුළු කනුවේ වැතිරි සිට කුස රජ්ජුරුවන්

වහන්ස මෙබඳුවූ කාරියක් ඉදින් ජීවිතය යෙනමුත් නොකරණසේක. එතකුදුවුවත් මා නිසා උදා සනය සවසය මධ්‍යම රාත්‍රිය මධ්‍යාහ්නය යන විභාගයක් නැතිව දියදර සැපයීම පිසීම් පෙවීම් ආදී ගිනික්‍රියාවෙන් හා දුර්භෝජන දුක්ඛසෙය්‍යාවෙන් දවස් යවමින් මෙහි සිට දුක්නොවිඳ නුඹ වහන්සේගේ කුසාවතී නුවරටම නැගී ගොස් මා කෙරෙහි සිතිවිල්ලක් නොසිතා නුඹ වහන්සේ වැනි සතුරු පුවක්සේ දාහැලි ගිය මුහුණු ඇති යකින්නක අභිමෙහෙසුන් කොටගෙන රාජ්‍යය කළ මැනව ඉදින් විරූපවූ නුඹ වහන්සේ කෙතෙක් කල් මී ඉඳ දුක් උනත් මම නොකමැත්තෙමි නොරඳා වහා නික්මුණුමැනවයි කිවුය. එකල්හි මහාබෝධිසත්වයෝ ප්‍රභාවතීන්ගෙන් මෙවිවර කථාසම්භාෂණයක් ලදිමියි සතුටුව මුවපොල්ලන්ට බඳුවූ ඇස් ඇති හෙමාභරණ විභූෂිත ශාත්‍ර ඇති මනාවූ කටිප්‍රදේශ ඇති රන්කමින් විසිතුරු වූ වස්ත්‍රයෙන් සොභමාණ වූ දෙහ ඇති ප්‍රභාවතීනි තොපගේ රූප සෞන්දර්යයෙන් පැහැරගන්නා ලද සිත් ඇති කෙලශාන්ධකාරයෙන් වසන ලදුව දික්විභගයෙහි අසමර්ථ හෙයින් කුසාවති නම් රාජ ධානියට යා නොඑමි ඒ රාජ්‍ය ශ්‍රියෙන් මට ප්‍රයොජන නැත්තේය මෙරටම වාසය කරමි කීහ.

බෝධිසත්වයන් විසින් මෙලෙස කී කල්හි මූ විපිලිසරව නැගීයෙති පරිභවකොට කියමින් සිටියදී මා කෙරෙහි ඇලීම කථාකෙරෙති ඉදින් මූ මම කුසරජයයි අවුත් මා අත අල්වාගත්තුනම කවුරු වලකන්දැයි ගෙට වැද දොර අගුළුගත්තුය.

බෝධි සත්වයෝද වස්න හැරගෙන ගොස් තෙසු රාජ කුමාරිකාවරුන් බත්කැවුහ. ඉකිබිති ප්‍රභාවතී කුසරජ්ජුරුවන් විසින් සපයන ලද ආහාරය ගෙනෙවයි කුදට විධාන කොටගෙන්වාගෙන මේ බත් අනුභව නොකෙරෙමි තොප ලත් බත් මට දීපියා මේ බත් තොපි කාපියව කුස රජ්ජුරුවන් වහන්සේ මෙනුවරට ආ බව කාටත් නොහඟවයි කිවුය. එතැන් පටන් කුදත් ප්‍රභාවතීන්ගේ බත් කොටස තුමූ අනුභව කොට තමන්ගේ බත් ප්‍රභාවතීන්ට දෙන්නීය.

කුස රජ්ජුරුවෝ එතැන් පටන් ප්‍රභාවතීන් නොදක්නාහුය මා කෙරහි ප්‍රභාවතීන් සෙනහ ඇති නැති බව පරීක්ෂා කෙරෙමි සිතා එක් දවසක් රාජ කුමාරිකාවරුන් බත් කවා වලන් කදගෙන යමින් ප්‍රභාවතීන්ගේ දොර සමීපයෙහි අඩි ඇන වලන් අඬවා පැකිල වැටිහි කෙඳිරිගාමින් ඔත්තාහුය එකල ප්‍රභාවතී බෝධිසත්වයන්ගේ කෙඳිරිගෑවිලි අසා ගෙයි දොර ඇර බලා කද කර තබාගෙණ වැදහොත්තවුන් දැක මුන් වහන්සේ මුළු දඹදිවට අග්‍රරජන්සේක. මා නිසා රෑ දවල් දුක්විඳිමින් සිව්මැලි බැවින් වසුන් කද බරින් මැඩී වැටි ගිය සේක. ඉදින් අමුත්තෙක් වන්නම් මට මීට වඩා වැරැද්දක් නැත ප්‍රාණය ඇද්ද නැද්ද පරීක්ෂාකෙරෙමියි සිතා භයගෙනගෙන් පිටත්ව බෝධිසත්වයන්ගේ ස්වාසය පරීක්ෂා කරණු පිණිස නැඹුරුව මුහුණ බැළුව එසඳ කුසරජ්ජුරුවෝ කෙලකටත් පුරාගෙන ප්‍රභාවතීන් මුහුණට දමුහ. එකල ප්‍රභාවතී බැණ දොඩා ගොස් ගෙට වැද දොර අඩවළු කොට රජ්ජුරුවන් වහන්ස යමෙක් විරූපීව රූ ඇත්තන් ප්‍රාර්ථනා කෙරේද නොකමැති කැමතිවේද ඕහට අවැඩ වන්නේ යනාදීන් ප්‍රභාවතීන් විසින් නොයෙක් ලෙස බැණ දොඩා පරිභව කළත් බෝධිසත්වයෝ උන් කෙරෙහි නොකලකිරී එඹා ප්‍රභාවතීනි මේලෝකයෙහි යම් පුරුෂයෙක් ලොකස්වාද රතිවශයෙන් තමා නොකමැතිවුද කැමතිවුද ස්ත්‍රිය ගෙන් දර්ශනය ස්පර්ෂය සම්භාෂණය සම්භෝගයයි යන මෙයින් එක්තරා ස්නෙහාෂ කාරණයක් ලැබද එසේ ලබන ලද ලාභය මනාවූ ලාභයකැයි ප්‍රසංසා කරම්භ. තමා නොකමැතිවත් ස්ත්‍රිය කෙරෙන් ප්‍රීතියක් නොලැබීම නපුරු වන්නේය. එහෙයින් තොපගේ දර්ශනලාභාදී ඓශ්වර්ය විඳිමින් මෙහිම වාසය කෙරෙමි කීහ.

බෝධිසත්වයන් මෙලෙස කී කල්හිත් ප්‍රභාවතී මදකුත් පසුනොබැස තදකොටම කියා මොහු පලවමි සිතා මඳකුත් සෙනහරතිවශයෙන් නොකැමැත්තාවුත් මා කෙරෙහි පිළිබඳ සිතින් කැමතිව යන්නාවූ තොපි පිපාසාවෙන් පිඩිතව බොළඳකමින් කිහිරි උලක් ඇරගෙන ගල්පොත්තක් කැණ පැන්හැර ගන්නා කැමැතියක්හුද ධර්මයෙන් පිඩිතව දූලක් බැඳ සුලන් රදවන්නක් හු හා සමානය යනාදින් තදපරුෂ බස් කියා දෙඩුහ.

එබස් අසා කුස රජ්ජුරුවෝ මනොඥවූ අංගප්‍රත්‍යංගදී ස්ත්‍රිසෞභාග්‍යයෙන් යුක්තවූ ප්‍රභාවතිනී අනෙක කොටි වාටු නාටක ස්ත්‍රීන් හා අනන්ත සාමන්තචක්‍ර මෞලිමාලලාලිත පාද පීඨ ඇති රාජ්‍ය ශ්‍රීද හැර පෙර තොප කෙරෙහි බැඳුනු සිතින් නොරටට පැමිණ දුක්විඳිමින් තොප හා සමග ප්‍රෙමාන්විතවූ කථා සම්භාෂණ මාත්‍රයකුත් නොලද්දාවූ මම භවභාව ලීලාකටාක්ෂ නිරීක්ෂණ මන්දස්මිත මධු මධුරභාෂිතාදී සෞභාග්‍යයෙන් යුක්ත කෞමලාංග ඇති තොපගේ ලය ගලකින් කරණලදැයි සිතමි. තවද ප්‍රභාවතීනි තොප යම් පමණ කලක් කොපයෙන් රූෂ්ටව බලන්නිද ඒතාක් මදු රජ්ජුරුවන්ගේ මේ භවනයෙහි දුක්විඳිමින් අරක්කැමිව වාසය කෙරෙමි යම් කලෙක්හි සිනාපහළ කර සනිද්ධවූ නිරීක්ෂණයෙන් සතුටුව බලන්නෙහිද එකල චිත්තසන්තාපයෙන් දුරු කොට රාජ්‍යශ්‍රියට පැමිණියාක් මෙන් වෙමි එහෙයින් සොඳුර මෙතැන් පටන් මෙබඳුවුතද බදකම් නොකරව යනාදීන් යාච්ඤව කිවාහුය. එබස් අසා ප්‍රභාවතී තොම මෙතෙම වඳුරුවලාවෙහි බැඳුනු වානරයක්හු පරිද්දෙන් මා කෙරේ ඉතා ශක්තව කියන්නේය. උපදෙසකින් බොරුවක් කියා මෙයින්

නික්මවමි සිතා මහරජ කුසරජ්ජුරුවන් වහන්සේ මට ස්වාමි වනසේක්ද නොවනසේක්දැයි නිමිත්ත විචාලතෙන ඒ නිමිත්ත පාඨකයෝ නුඹ වහන්සේ සත් කඩක් කොට කැපුවත් උන් වහන්සේට අග මෙහෙසුන් වන්නේ නැතැයි තරයේම කිවුය එහෙයින් නොයෙක් කාරණයෙන් නොකමැතිවූ මා නිසා දුක් නොවිඳ නුඹ වහන්සේගේ රටටම පලාගිය මැනවැයි කිවුය. ඒ අසා කුස රජ්ජුරුවෝත් ඔවුන්ට කී බස් පත්‍යුත්තරයෙන් පසු බස්වමින් සොඳුර මා විසිනුත් නිමිත්ත විචාලතැන මාගේ රට නිමිත්ත පාඨකයෝ තොපවිනා උන්ට වල්ලභ කෙණෙක් නැත්තාහයි කරයේම කිවුය. එකී නිමිත්තයෙනුත් මා දුටු කාරණයෙනුත් මා විනා තොපට අනික් වල්ලභකෙනෙක් නැත. ඒ කාරණයෙන් තොපගේ තදමින් හැරපියවයි කීහ.

ප්‍රභාවතී කුස රජ්ජුරුවන්ගේ බස් අසා කවර ලෙසකිනුත් මුන් ලජ්ජා වට පමුණුවාගෙත නොහැක්කේය යේවා නොයේවා මුගෙනුත් මට කම් කිම්ද සිතා දොර අගුළු ලාගත්තුය. එකල බෝධිසත්වයෝ වලන්කද කරතබාගෙන පලාගියාහුය.

එතැන් පටන් දැකුමුත් නැතුව අරක්කැම් කම් කරමින් දුඹුලු විසූ සිල් බත් කමින් බත් නිවන ඔරුව පිට සයනයකෙරෙමින් දර පලමින් පැන් ගෙනෙමින් වලන් සෝදමින් උදෑසන කැඳ අවුළු දාවල බත් මාළු අවුළු පිසගෙන ගොස් කවමින් පොවමින් මධුරනන පාන වස්ත්‍රාභරණාදියක් නැතිව කාම තෘෂ්ණානුරාගයෙන් බැඳී බොහෝ දුක් විඳිමින් එක් දවසක් මුළුතැන්ගෙයි මිදුලෙන් යන්නාවු කුද දැක කැඳවා ප්‍රභාවතී කෙරෙහි හයින් නොඇසුකන්ට යුහුවව යන සඳහා ගොස් ඈ රඳවා කුද තොයිත් තිගේ සාමිදුවමෙන් තදව ගියෙහිය මෙතෙක් දවස් මුළුල්ලෙහි තොප හැම සමීපයෙහි වැසුව දුක් විචාරිම් විවරකුත් නොලදුම්හ. සෙසු ලාභයෙක් කැළමවේද එතකුදුළවත් ප්‍රභාවතින්ගේ තද මන් අරවා දක්වා ලියාඑව්දැයි විචාළිය. ඒ අසා කුදිත් යහපතැයි කිව එකල බෝධිසත්වයෝ සතුටුව ඉදින් ඇත්සොඬක්මෙන් ක්‍රමොන්නතව මට සිළුටුවූ ඌරු යුගළයක් ඇති ප්‍රභාවතී තොම තොපසමවයෙන් ප්‍රේමදෘෂ්ටියෙන් මා බැලුනම් වේවයි මහා සන්තෝෂයෙන් යුක්තව ප්‍රියකථාවක් කළා නම් වේවයි නොයෙක් සෙනෙහයෙන් මන්දස්මිතයන් පවත්වා මා සෙවාපු නම් වේවයි තවද මා දැක සතුටුව මා හාසිනායේ යුත්තව බැලුම් නම් වේවයි ඉදින් තරුණාකීර්සමින් ප්‍රවිකසිත සරසිරුහ සොඳර සමාදු කොමලාපාණි පල්ලවයෙන් මාගේ ශරීරය ස්පර්ෂ කළා නම් සැපසේ මාගේ කුශවතී නුවරට ගොස් වන් දවස්ම මෙතිගේ කුද හැරයන පරිද්දෙන් හාරා කෙයුර කනක කටක නුපුරරයානා තැලි මුදු ආදී සර්වාභරණයෙන් තී සාරහා ලම් තොපි ප්‍රභාවතීන්ට කාරණා කියා මාගේ වසයට පමුණුවාලවයි කීහ.

කුදුත් බෝධිසත්වයන්ගේ බස් අසා දේවයන් වහන්ස නුඹ වහන්සේ සැකයක් නොසිතුව මැනව කීප දවසකින් උන් නුඹ වහන්සේගේ වයසට පමුණුවා මාගේ සමාර්ථය දක්වාලමියි බෝධිසත්වයන්ට කියා තමා ගිය කාර්ය සමෘද්දිකොටගෙන ප්‍රභාවතීන් කරාගොස් උන්ගේ ගෙය කසල අරින්නියක මෙන් යටත්පිරිසෙයින් ගසාලන්ට නිසි කැටක් විවරකුත් ගෙයි නොතිබා වහන් පටන් සියල්ලම දොරලා ගෙය හැමදා කසළ දමා දොරට පිටලා එලිපත් පඩියගාවා උස් පුටුවක්ලා ඊට මිටිව ප්‍රභාවතීන්ට අස්නක් පනවා දියණියෙනි මෙසේ අවමැනව ඉස බලම්හයි ප්‍රභාවතී මිටි අස්න පුටුවෙක ඉඳුවාගෙන තොමෝ උස්පුටුවෙක තමාගේ දනදෙකින් උන්ගේ ඉස වහල්කොටගෙන මදක් ඉසනියගා අනේ මුන්ගේ ඉස උකුණෝ බෝහෝව ගියේයයි කියමින් තමාගේ ඉසින් උකුණන් හැරගෙන ප්‍රභාවතීන්ගේ අත්ලෙහිලා තොපගේ ඉස උකුනන්ගේ විචර බලවයි යනාදීන් නොයෙක් කථාකොට බෝධිසත්වයන්ගේ ගුණ කියමින් මේ ප්‍රභාවතී තොමෝ කුස රජ්ජුරුවන්ගේ නුවර වසන සමයෙහි එකුශරජ්ජුරුවන් වහන්සේගෙන් අන්නපාන වස්ත්‍ර හරණ ගෙන්ධමාලා තාම්බුලාදී කිසි සත්කාරයකුත් මුන් නොලදැයි සිතමි කාරණා කිමයත් ස්ත්‍රීහු නම් එකද වසකුත් ආකායෙහි වැතිර ඔත් ස්වාමිපුත්‍රයාගේ සිත් නොකලකිරුවතී මේ කුස රජ්ජුරුවන් වනාහි අරක්කැමිව තොප නිසා රාජ්ජ්‍යශ්‍රිය හැර අවුත් බැලමෙහෙකොට දුක් විඳිමින් සිටියදීත් සුවදුක් විචාරීමකුත් නොකරව ඉදින් උන් වහන්සේ කෙරෙහි සෙනෙහස නැතත් මුළු දඹදිවට අග්‍රරාජන්වූ මේ කුස රජ්ජුරුවන් වහනසේ මා නියාම දුක්ගන්නාසේකැයි දැන උන් වහන්සේට කිසි සත්කාරයක් කරන්ට උවමැනවැයි කිව. එබස් අසා ප්‍රභාවතී කිපි සඳ කුදත් නැගී සිට ප්‍රභාවතීන් කරටිය අල්වා ඇතුළුගෙට දමා තොමෝ පිටත්ව දොරවසා දොර අදිනාලනුව ඇද අල්වාගෙන පින්මද නොකිකරු කෙනත්තිය තිගේ රුව කාට කුමක් කෙරේද අපි තොපගේ රූපයෙන් කා බී රකෙන දෙයෙක් ඇද්ද යනාදීන් දොඩා බෝධිසත්වයන්ගේ ගුණ වර්ණනා කෙරෙමින් තෙල ප්‍රභාවතිය ආරොග පරිහානයෙන් යුක්තවූ සිද්ධංගණා ප්‍රතිභාගවූ විශිෂ්ටවූ රූ ඇත්තෙමියි තිගේ රූප සෞන්දර්ය හා ඒ රාජාධි රාජවූ කුස රාජෝත්තමයන් හා සම්මානකොට නොසිතව කුස රජ්ජුරුවන් වහන්සේ අපරිමිත බලවානන්ද මහානුභාවද මුක්තාමාණික්‍ය සංඛසීලාප්‍රවාල කනක රජතාදී මහාධන ඇතිසේක තිමද ගලිත හස්තිරාජයකු පරිද්දෙන් කිසිවක්හු විසින් වැලකිය නොහැකි කායබල ඇතිසේක අන්නපාණ වස්ත්‍රාභරණ ග්‍රාමක්ෂේත්‍රාදී සියළු උපභෝග පරිභෝග වස්තුවෙන් සමෘද්ධවූ කාශිකොශලාදීවූ බොහෝ රාජ්ජ්‍යයට අධිපති සේක. සකලජන්න නමැති මත්තහස්තීන් මධ්‍යයටවන් සිංහරාජයෙකු පරිද්දෙන් අභීත සිංහනාද ඇතිසේක කුරටිකෙවිල්ලන්ට බඳුවූලීලොපෙත ගීතස්වර ඇති සේක. ගම්භිරෝධාර මධුරශ්‍රවණ්‍ය කමණයෙ ප්‍රථ්‍යණයා

මධුරස්වර ඇතිසේක. සවයමහගුඥානයෙන් ප්‍රතිවෙධ කරණ ලද අක්‍ෂර ලිඛිත ගණිත ගාන්ධාර්වාද අෂ්ටාදශ විද්‍යාස්ථානාදී අනෙක ශත ප්‍රභේද භින්න ශිල්පයෙන් ඇතිසේක උභය කුල පරිශුද්ධ අනන්‍ය සාධාරන සුභගුණ මණිගණකීර්ණ ඉක්ෂවාකුවංශ සම්භූතවූ ක-ස රජ්ජුරුවන් වහන්සේගේ ඇති ගුණ සලකා තොපගේ රූ ඇත්තෙමි යන තද මන් හැර උන් වහන්සේ කෙරෙහි සිනි දස පතුරුවාලවයි යනාදීන් බෝධිසත්වයන්ගේ නොයෙක් ගුණ කියා අවවාද කළාය.

ඉක්බිති එබස් අසා ප්‍රභාවතී තොමෝ කෝපයෙන් දිළිහි කුදතෝතිගේ පමණ නොදැන ගර්ජනා කරන්නෙහිය අතට පැමිණියාවී නම් ස්වාමි දරුවන් ඇතිනියාව අඳුන්වාලමි යනාදීන් කියා කුද භයගැන්වූව එසඳ කුදුත් එඹල තී රක්නා නියා මෙතෙක් දවස් මුළුල්ලේ තුසරජ්ජුරුවන් මෙනුවරට ආනියාව තොපගේ පියාණන්වහන්සේ ට නොකීමි උන්නාට අද දවස් රාජ්ජුරුවන් වහන්සේට නියා තීටනිහඬ කියවන්නෙමි වේදැයි මහත් කොට උන් භයගැන්වූව ප්‍රභාවතී එසඳ හයින් වෙව්ලා මෑණියනි එසේ නොකියව මැනවයි කියා අස්වැසුව.

මහාබෝධිසත්වයෝද ප්‍රභාවතීගේ දැකුමුත් නොලැබදු බොහාජන දුක්ඛ සෙය්‍යාදීන් සත්මසක් මුළුල්ලෙහි දුක්විඳත් මැගේ දැකුම් විවරත් නොලබමි ඉතා තදපරුෂ ගත් හැගිවූ මැගෙන් මට ප්‍රයෝජන කිම්ද මාගේ රටට ගොස් මව් පිය දෙදෙනා දැක වාසය කරමියි සිතුහ.

එසඳ මනුෂ්‍යලොකය බැලූ ශක්‍රදේවේන්ද්‍රයෝ කුස රජ්ජුරුවන් සත් මසක් මුළුල්ලෙහි දුක්විඳත් ප්‍රභාවතීන් දැක්ක නොහි උකටලීවූ නියාව දැක ඈ ලැබෙන්ට කිසි කාරණයක් කෙරෙමි සිතා මදු රජ්ජුරුවන්ගෙන් ගිය දූතයන් බඳු කොට ප්‍රභාවතී තොම කුස රජ්ජුරුවන් හැරගොස් පියා පලාඅවුය වහා අවුත් උන් කැඳවාගෙන යවයි සත් රජ්ජුරුකෙනෙකුන්ට වෙන වෙනම පත් අසුන් ඇතිව දූතයන් යවුහ. ඔවුන් දැක රජ්ජුරුවෝ සතුටුව වෙන වෙනම සිය සෙනඟ පිරිවරා සාගල නුවරට අවුත් වටලාගෙන උනුන් දැක තොපි කුමක් නිසා අවුද තොපි කුමක් නිසා අවුදැයි ඔවුනොවුන් විචාරා ප්‍රභාවතීන් නිසා මදු රජ්ජුරුවන් විසින් කැඳවා යවුනොවුන් විචාරා ප්‍රභාවතීන් නිසා මදු රජ්ජුරුවන් විසින් කැඳවා යවුහෙයින් ආම්හයි යනු අසා මෙතෙම තමාගේ එක දුව අප සත්දෙනාටම දේල මුගේ නොකටයුත්තක් බලව අප වෙහෙසුයේයයි දණ්ඩගත විෂඝෝර සර්පයන් පරිද්දෙන් කිපි වෙන වෙනම අපට ප්‍රභාවතීන් හෝ දෙව යුද්ධ හෝ කරවයි පත් අසුන් යවුහ.

ඒ අසා මදුර්ජ්ජුරුවෝ බලවත් භයපත්ව අමාත්‍යයන් කැඳවා කුමක් කරමෝදැයි විචාළාහ. එකල අමාත්‍යයෝ දේවයන් වහන්ස මේ රජ දරුවෝ සත්දෙනා ප්‍රභාවතීන් නියාම අවුය ඉදින් නුදුනහොත් පවුරු පදනම් වාසල් බිඳගෙන නුවරට වැදගෙන ජීවිතක්ෂයට පමුණුවා රාජ්ජය හැරගනුම්හයි කියා සේනාව සන්නද්ධ කොට ගෙන යුද්ධාභිමුඛව සිටිනාග වඩින්නාට පළමුකොට ප්‍රභාවතීන් යවම්හයි කිවාහුය.

එබස් අසා රජ්ජුරුවෝ එක් කෙනෙකුන්ට ප්‍රභාවතී පාවාදීනුමෝ නම් තෙස්සෝ යුද්ධ කරන්නාහ. එහෙයින් එක් කෙනකුන්ට දී සත් හිඳිවිය නොහැක්ක මුළු දඹදිව අග්‍රරාජත්ව සිටි කුස රජ්ජුරුවන් හැරපියා ආගමණට විපාක දක්වමි මෑ සත්කඩක් කොට කපා රජදරුවන් සත්දෙනාට දී පියා ගැලවෙමි වයි කිවුය.

එලෙස රජ්ජුරුවන් කී බස් රාජාගණය මුළුල්ලෙහි ප්‍රකාශව ගියේය. එපවත් ඇසූ පරිවාර ස්ත්‍රීහු ගොස් ප්‍රභාවතීන්ට කීහ එබස් අසා ප්‍රභාවතී මරණ හයින් පෙරළි හඬමින් උනස්නෙන් නැගී ජා මබනද ශවර්ණයට බඳුවූ රන්වන් පැහැ ඇති රන් කමින් විසිතුරු වස්ත්‍ර ධාරීව නගුන් හා පරිවාර ස්ත්‍රීන් විසින් පිරිවරණ ලදුව මෑණියන්ගේ ගෙට ගොස් නමස්කාර කොට අඬ අඬා සිටි මෑණියන් වහන්ස මාගේ සඳුන් තුවරලා කසතුරු කපුරු ආදි සුවඳ සුන්නෙන්උලා ඔප් නගන ලද ප්‍රියකරුවූ මනා ඇස් සඟලක් ඇති නිර්මලවූ කිසි කැලලක් නැති පෙම්බර වූ දළ කඩමිටු ඇති කැඩපතින් බල බලා සරහන ලද මාගේ මේ මුඛ බිම්බය මේසත් රජ්ජුරුවන් විසින් දමන ලදුව වලාතිබෙන්නේවේද?.

තවද මෑණියන් වහන්ස බමරවැල සලාමෙන් අක්බඹුරු සිනිඳු මොලොක් දික්වූ සඳුන් සාංදුජබාදු ආදීවූ සුවඳ ගන්වන ලද මේ මාගේ කෙස් වැටිය අමුසොහොන්හි දමන ලදුව උකුස්සෝ ගිජුලිහිණි ආදී පක්ෂි සමූහයෝ නියයන් වහන්ස මාගේ සඳුන් තුවරලා කස්තුරු කපුරු ආදී සුවඳ සුන්නෙන් උලා ඔප්නගන ලද ප්‍රියකරුවූ මනා ඇස් සඟලක් ඇති නිර්මල වූ කිසි කැලලක් නැති පෙම්බරවූ දළකඩමිටු ඇති කැඩපත් බල බලා සරහන ලද මාගේ මේ මුඛ බිම්බම මේ සත් රජ්ජුරුවන් විසින් දමන ලදුව වලාතිබෙන්නේ වේද.

තවද මෑණියන් වහන්ස බමර වැලසලාමෙන් අක්බඹරු සිනිඳු මොලොක් දික්වූ සඳුන් සාංදු ජබාදු ආදීවූ සුවඳ ගන්වනලද මේ මාගේ කෙස් වැටිය අමු සොහොන්හි දමන ලදුව උකුස්සෝ ගිජුලිහිණි ආදී පක්ෂි සමූහයෝ නියපසුරෙන් බදාගෙන ආකුල වැකුලකොට ඇත මැත අදින්නෝවේද,

තවද මෑණියන් වහන්ස පබළුදළු මෙන් රත්වූ නිය ඇති සාවුන් බට ලොම්ලොස් මෘදු කෝමල තුනුලොවින්

ගැවසී ගත් රත් සඳුන් වන ලද මනෝඥවූ මාගේ හස්ත යුගලය මෙරජුන් විසින් කපාදමන ලදුව කොක්නාවුන් ඒකාන්තයෙන් ඩැහැගෙන යන්නෝ වේද.

තවද මැණියන් වහන්ස මාගේ මේ සවර්ණකාලඑලයට බඳුවූ උපමා ඇති මුඛ පද්මයෙහි ලොල්ව උඩබලා උන් සවර්ණ චක්‍රවාත යුගලමෙන් නුහුනුවාවූ වටමටවූ සඳුන් කොකුමගරා මුතුහරින් හොබනාවූ මෙමා තනයුගලය කපා වල දමන ලද කල්හි මැණියන්ගේ තනයේ එළුනු බාල දරුවන් පරිද්දෙන් කැනහිල්ලු එලෙන්නාහු වේද.

තවද මැණියන් වහන්ස මෙමාගේ රන් පොරුවක් මෙන් පලල්වූ කලාහඹමෙලව මනොඥකොට කරණ ලද රන් රසුදලින් යුක්තවූ මෙවුල්දමින් සශ්‍රිකවූ කටිප්‍රදේශය මේ රජුන් විසින් කපා වලදමන ලදුව කොක්නහඩු ඩැහැගෙන කැමති තෙනකට ගෙනගොස් කන්නේ වේද.

තවද මැණියන් වහන්ස බල්ලෝය. කොක්නහවුය, කැණහිල්ලුය. යනාදිවූ දළ ඇති සත්වකෙනෙක් ඇත්නම් ඒ සියලු සත්වයෝ ප්‍රභාවතීන්ගේ ශරීරමාංස නැමති රසායනය අනුභවකොට ඒකාන්තයෙන් අජරාමර වෙති සිතමි.

තවද මැණියන් වහන්ස මේ එක්වූ රජදරුවෝ සෙනෙහයෙන් ඉදින් මාගේ ශරීර මාංශය ලියාගෙන ගියාහු නමුත් ඔවුන්ට යාඥව කියාත් ඇට හැරගෙන දෙමං අතුරෙක්හි දමාපුව මැනව. තවද මැණියන් වහන්ස ඒ සොහොන් බිම මල්වතු කරවා එහි උඳු කිණිහිරි ගස් මෑ ඇතිකරවා හිමකාලයාගේ කෙළවර මැදින්මය පිපී වැනි ගිය මල් ගෙන්වාගෙන රන්සුමුහක් පුරා ඔරපිට තබාගෙන මාගේ දියණියන් ප්‍රභාවතීන්ගේ ඡවිවර්ණය මෙබඳුයයි බල බලා මා සිහිකළ මැනවැයි යනාදීන් බලපාමින් මැණියන්ගේ සමීපයේම හිඳ ඇඬුය.

එසඳ මදුරජ්ජුරුවන්ගේ නියෝගයෙන් වධකයා තමාගේ පොරවත් කොළඹුවත් ඇරගෙණ රජගෙට ආයේය. ඒ වධකයා ආබව රාජංගණයෙහි ප්‍රකාශවිය. ඒ අසා ප්‍රභාවතීගේ මැණියෝ රජ්ජුරුවන් කරා අඬ අඬා ගොස් පොරව හා කොළඹුව දැක දේවයන් වහන්ස මනාව හැදුනු සිගුවලහ ඇති මාගේ දියණියන් මේ පොරොවෙන් කපා බෙදා මේ සත් රජ්ජුරුවන්ට දෙවනසේක්දැයි විචාළාහ.

ඉක්බිති රජ්ජුරුවෝ බිසවුන් ගිවිස්වමින් දේවිනි ප්‍රභාවතීන් කපා නොදී අනික් කුමක් කරවුද තොපගේ දියනියෝ සියළු දඹදිවට අග්‍ර රජ්ජුරුවන් විරූපයයි හැරපියා ගිය මහළු මපියානෝම කෙනෙක් මරණය නලල තිබාගෙන අවුය දූන් තමාගේ රූ නිසා කරණ ලද ඊර්ෂ්‍යාවෙහි විපාක ලබන්නී වේදැයි කීහ.

එබස් අසා බිසෝ දියණියන් ලඟට ගොස් අඬමින් වලපමින් දියණියෙනි තොපට අමනාපයක් සිතිනුත් නොසිතන්නාවූ මාගේ බස් නොගිවිස තොප දූන් ලේ පෙරා පෙරා සත්කඩක්කොට කපා මේ රජදරුවන්ට දෙන ලදුව යම්පුරයට යන්නී වේද.

තවද මේ ලෝකයෙහි යම් සත්වයෙක් වැඩෙහි හැසිරෙන හිතේසින්ගේ කිම නොකරන්නේද එතෙම මෙබඳුවූ දුක් කම්කටළු නොයෙක් අනය ව්‍යසනයටද පැමිණෙන්නේය. තවද රන්කාමින් නුදුල මාණික්‍ය මෙබලාදාමයෙන් විරාජමානවූ ප්‍රභාතිනි ඉදින් තමා තොප හෙයින් පස්සේ නොගොස් උභයකුල පරිශුද්ධ අසම්භින්න සූර්ය වංශප්‍රසූත ගෙරවය වික්‍රාන්ත සමන්විත කුශ රජ්ජුරුවන් හා එක්ව තොප හා සමාන රූපශ්‍රීන් ඇති දකුම්කටයුතුවූ කුමාර කෙනෙක් ලදහොත් අප ඇම ඇතුළුවූ බොහෝ ඥාතිවර්ගයා විසින් සත්කාර සම්භාවනා කරණලදුව සියළු දුක් දුරුකොට බොහෝ කාලයක් සැපසේ වාසය කරන්නී වේද?.

තවද මාගේ සොඳුරු වූ දියණියෙනි යම් කුශ රජකුගේ මණි කණක රජතාදීවූ විචිත්‍රවූ කර්මාන්තයෙන් යුක්ත රාජභවනයෙහි සවර්ණාභරණයෙන් සැරහුනාවූ දිව්‍යාංගනා ප්‍රතිභාග පුරාංගනාවන් විසින් වයන ලද පඤ්චාංගික තූර්යනාද අනවරතයෙන් පවතීද මනාවූ ලක්‍ෂණාන්විත මංගල හස්තීහු ප්‍රධාන කොට ඇති කෛලාසකූට ප්‍රතිභාග අනෙක ශත මත්ත හස්තීහු නාද කෙරෙද්ද.

තවද ප්‍රභාවතිනී රාජාංගනයෙහි උද්‍යානමනාවූ ලක්ෂණයන් ඇති මංගල අශ්වරාජයා ප්‍රධානවූ ක්ෂිර සාගරයෙහි තරංග පරම්පරාවෙන් විරාජ මානවූ නොයෙක් දහස් ගණන් අශ්වයෝ කුල්මතින් හේෂාරව පවත්නාහුද.

තවද යම් කුශාවතී රාජධානියෙක්හි ඒ ස්ථානයෙහි ස්වර්ණාභරණ විභූෂිත සිද්ධ විද්‍යාධරයන් වැනි නළු නාටක සමූහයෝ නොයෙක් ප්‍රභේද ඇති තූර්යභාණ්ඩියන්ගෙන හැමවෙලෙහිම සුඛිතමුදිතව සේවය කෙරෙද්ද.

තවද ප්‍රභාවතිනි කුශ රජ්ජුරුවන්ගේ යම් ගෘහොද්‍යාන විද්‍යුල්ලතා සශ්‍රිකව විරාජමානවූ ස්වර්ණමයුර රාජයන් විසින් මිහිඟු බෙරහඬින් මත්ව පවත්වන ලද කොකානාදයෝද කොස්ලිහිණියන් විසින් පවත්වන ලද අනුරාගයෙන් හරිතවේද එබඳුවූ ශ්‍රී සෞභාග්‍යය හා ඓශ්වර්යය හා විශේෂය ඇති ඒ කුශාවති රාජධානියෙහි

ඉසුරු හැර ඊට වඩා කවර සැපයෙක් කොයි ඇති හෙයින් මිට අවුද යනාදීන් ප්‍රභාවතීන්ට අවවාද වශයෙන් කුශාවතීයෙහි විභූතිය වර්ණනාකොට ඉදින් ඒ කුශ රජ්ජුරුවෝ අද මෙතෙන වී නම් මේ සත් රජ දරුවන් මරා ලුහුබඳවා මාගේ දියණියන්ට පැමිණි මේ දුක් දුරුකොට කැඳවා ගෙන යන්නෝ කපුටු රැළක් කැටක් ගසා පලවා ලන්නාක්මෙන් තමන්ගේ වචන මාත්‍රයකින්ම සකල ශතෲමර්දනය කරන්නාවූ ඉදින් සිතුව හොත් එක් සියක් රාජධානිනුත් හැරගන්ට නිසිවූ සමර්ථ ඇති විශිෂ්ඨවූ ප්‍රඥානුභාව ඇති ඒ කුශ රජ්ජුරුවෝ අද මෙනුවර වූනම් අප හැමට පැමිණ මේ දිකින් ගලවා යන්නාහුයයි යනාදීන් කුශ රජ්ජුරුවන්ගේ බොහෝ ගුණ කථනය කළාහුය.

එකල්හි ප්‍රභාවතී තොමෝ කුශරජ්ජුරුවන්ගේ ගුණ කියන්නාවූ මාගේ මෑණියන් වහන්සේගේ මුඛ නොසෑහෙන්නේය. එහෙයින් උන් වහන්සේ අරක්කැමි කම්කොට මේ ගම වසන බව මෑණියන් වහන්සේට කියම්යි සිතා මෑණියන් වහන්ස අනන්‍ය සාධාරණ ගුණ ගර්ණාභරණ විභූෂිත ශෞර්‍යවීය බල පරාක්‍රම ප්‍රතාප ප්‍රඥාගුණ ඇති මේ සතුරන් නසා අපහැම රකින්ට නිසිවූ කුශ රජ්ජුරුවන් වහන්සේ අපට ආළාරිකව මෙතනම වාසය කරණසේක. උන් වහන්සේ කැඳවම්දැයි විචාළාය.

ඉක්බිති ප්‍රභාවතිනි මරණභයින් පීඩිතව නන්දොඩවුද අඥානයෙන් මුළුවූ ප්‍රලාප දොඩවුද බොලඳකමින් කියමිනා දෙයතබා අනිකක් කියවුද තොප මේ කියන්නේ කිම්ද ඒ කුශ රජ්ජුරුවෝ ඉදින් මේ නුවරට අවුනම් අපට නොදනෙන්ට කාරණා කිම්ද ඉදින් එත්නම් අපට කියා එවා තමන්ගේ සේනාවාහනයන් පිරිවරා නේත්ද මැගේ කුමන නත් දෙඩිමක්ද යනාදීන් දෙඩුය.

එසඳ ප්‍රභාවතී මෑණියන් වහන්සේ කුමක්කීවත් අදහානොගන්නා සේක. ප්‍රත්‍යක්ෂයෙන් දක්වාලා කියමි සිතා මෑණියන්ගේ අත අල්ලාගෙන මතුමාලතලයට නැගීගොස් සීමැදුරු කවුළුව හැර පිටත බලා වලන් සොධමින් සිටි බෝධිසත්වයන් දිසාවට අත දිගු කොට මෑණියන් වහන්ස තෙලෙ කුමාරිකාවරුන්ගේ අන්තඃපුර ආසන්නයෙහි මුළුතැන්ගෙයි මිදුලෙහි තරයේ කැසපටගන්වා අරක්කැමි වේශයෙන් නැඹුරුව සිට වලන් සොධනයෙක් කුශ රජ්ජුරුවන් වහන්සේයයි දැන්වුය.

එකල බෝධිසත්වයෝ ප්‍රභාවතීන් නිසා සත් රජ්ජුරුකෙනෙක් මෙනුවර වටලාගත්තායයි අසා අද දවස් මාගේ මනොරථය මුදුන් පැමිණෙන්නේයයි මාගේ මේ ගමට ආ නියාව අද දවස් ප්‍රභාවතී දෙමව්පියන්ට කියන්නීය. ඒ අසා මා ගෙන්වාගෙන උන් මට පාවාදෙති, එකල මා ගත් දුක් සාර්ථකවන්නේයයි වලන් සෝධා තැන්පත්කොට තබමි සිතා පැන් ගෙනවුත් වලන් සෝධන්ට පටන්ගත්හ. එසඳ වලන් සෝධමින් සිටි රජ්ජුරුවන් දක දියනියන්ට උරණව කොල තෝ චණ්ඩාල එකක්ද අවශෙෂ හීනජාතියෙහි එකක්ද නොහොත් මෙබඳු රාජවංශ නසත්මයයි උපන් එකක්ද මුදු රජකුලයෙහි උපන් තෝ සකල රාජ මෞලිමාණික්‍යකාන්තීන් බබලනලද පාදපීඨ ඇති තොපගේ වල්ලභවූ කුශ රජ්හු දාස ක්‍රියා කරව්දැයි පරිභව බණුහ. ඉක්බිති ප්‍රභාවතීතොමෙ මාගේ මෑණියන් වහන්සේ මා නිසා මේ කුශ රජ්ජුරුවන් වහන්සේ අවුත් මෙනුවර වසන බව නොදන්නාසේක්වනැයි සිතා මෑණියන් වහන්ස මම චණ්ඩාල ස්ත්‍රියකුත් නොවෙමි, තෙසු හිනජාති එකකුත් නොවෙමි, නුඹ වහන්සේගේ රාජ වංශය නසන එකකුත් නොවෙමි, මේ ඉක්ෂවාකුරජවංශයට නගන ලද කෙතුවක් වැනි රජ්ජුරුවන් වහන්සේයයි දැනිම් ඉදින් නුඹ වහන්සේ දාස කෙනෙකුනැයි නොසිතම් කියා බෝධිසත්වයන්ගේ ඓශ්වර්ය වර්ණනා කරන්නාවූ ප්‍රභාවති තොමෝ මෑණියන් වහන්ස මේ කුශ රජ්ජුරුවන් වහන්සේ ත්‍රිවිධ වෙද පාරප්‍රාප්ත සදාචාර නිරතවූ විසි දහසක් පමණ බ්‍රාහ්මණයන් මාලිගා යෙහි මධුරාන්නපාණයෙන් සන්තර්පණය කරවන සේක්ද.

තවද රන්පොරෝදු සන්නාහයෙන් සාදන ලද කනගිරි සිඛර සුන්දරවූ ත්‍රිමද ගලිත වූ විසි දහසක් පමණ හස්තීහු සන්තයෙන් සැරහී සිටිද්ද යම් රජ්ජුරුවන් වහන්සේගේ ප්‍රචණ්ඩමාරුතයෙන් මෙහෙයවන ලද ශරත්කාලයෙහි මෙසකුට නිකර සුන්දර වූ මනෝඥ ලක්ෂණාන්විත රාජවාහන යෝග්‍යවූ නොයෙක් අශ්වාලංකාරයෙන් සරහන ලද විසි දහසක් පමණ අශ්වයෝ හැම වෙලෙහිම සන්නද්ධව සිටිද්ද.

තවද යම් රජ්ජුරුවන් ගේ සුරලොකවතීර්ණ සුන්දර විමාණයක් මෙන් සොභමාන වූ නගන ලද ධවලාත්‍රපත්‍රයෙන් විරාජ මාන වූ සරහන ලද සිංහාසනයෙන් සශ්‍රීක වූ සුරසුන්දරී සමාන පුරසුන්දරීන් විසින් සලසන ලද චාරුචාමර නිකාරා කීර්ණ වූ සියළු රථාලංකාරයෙන් විචිත්‍රකොට සරහණ ලද එලවන ලද මලෝලඹු මල්දම් රන්මිණි කිකිණිදැලින් සොභමානවූ විසිදහසක් පමණ රථ නිරන්තරයෙන් සැදී සිටි.

තවද යම් රාජෝත්තමයක්හුගේ ධරණිතලාව තීර්ණනෙක වර්ණණා ඇති අභුකුට සහස්‍රයෙන් සෝභමානවූ ඝනශජ්ජිනාකාර වෘෂගර්ජනා ඇති නිසාන තැම්මට එකස් බෙරආදීන් සරහණ ලද පිටු ඇති විසි දහසක් පමණ වෘෂභ රාජයෝ මතත්හස්තීන් මෙන් තප්ලා කුර ඇන සිටිද්ද.

තවද රක්ත නීල සෙවත කෘෂණාදී අනෙක වර්ණනා ජවලිත අනවරතයෙන් වැහෙන්නාවූ ක්ෂිර ධාර සහස්‍රයෙන් සන්හිඳුවන ලද ශ්‍රී මේසන්තාපසයන් ඇති සක්තවු තුඩග තුරංග හංගාකර ඇති විසි දහසක් පමණ දෙනුන් සන්තයෙන් රජත ස්වර්ණමය භජනපුරා ක්ෂිර දොහණය කෙරෙද්ද යනාදීන් ප්‍රභාවතී කුශරජ්ජුරුවන්ගේ යශෝ විභූතිය ප්‍රසංශාකොට මෙබඳුවූ ඓශ්වර්යය ඇති රාජාධිරාජයා නුඹ වහන්සේම දස්කොට සිතන පමණ විනා මම එලෙස නොසිතම් යනාදීන් බෝධිසත්වයන්ගේ ගුණ කථනය කළාහුය.

එකල බිසෝ මෝ තොමෝම අසම්භිතව කියන්නියයි ඒකාන්තයෙන් අදහාගෙන මදුරජ්ජුරුවන් කරාගොස් එපවත් කිවුය. එබස් අසා රජ්ජුරුවෝ යුහුව ප්‍රභාවතීන් කරාගොස් දියනියෙනි කුශ රජ්ජුරුවන් මෙනුවරට ආයේ සැබෑදැයි විචාළාහ. එසඳ ප්‍රභාවතීන් එසේය පියානන් වහන්ස උන් වහන්සේ මෙනුවරට අවුත් රාජ කුමාරවරුන්ට අරක්කැමි කම් කරන්නේ දැන් සත්මසෙකැයි කිවුය. ඒ අසා මදු රජ්ජුරුවෝ උන්ගේ බස් අදහානොගෙන කුද කැඳවා විචාරා නියම කොට දැන එඹල කෙල වෙස්වලා මුඩුවෙසින් පැමිණි විෂඝෝර සර්ප රාජයකු පරිද්දෙන් සකලභූවන සේබරවූ විශිෂ්ට කායබල ඥාණබල ඇති ඒ කුශ රජ්ජුරුවන් වෙස්වලා තොප නිසා මිට අවුත් සත්මසක් මුළුලෙහි දුක් ගනිමින් සිටියදී අපට නොකියා කළද ඒකාන්තයෙන් වැරැද්දේය. යනාදීන් දියනියන්ට දොඩා වේගයෙන් ඉක්මන්ව බෝධිසත්වයන් කරාගොස් සුවදුක් විචාරා බද්ධාඡලීව සිට මහරජ්ජුරුවන් වහන්ස සත් මසක් මුළුල්ලෙහි දුක් ගනිමින් සිටියදී නුඹ වහන්සේ වෙස් වලා අවුත් මෙගම සිටිබව නොදනුම්හ. ඒ අප නොදන කළ අපරාධය ක්ෂමා කොර වදාළමැනවැයි යාච්ඥාකළහ.

එබස් අසා මහාබෝධිසත්වයෝ ඉදින් මම තද කොට කිම්නම් මොහුගේ ලය පැලියන්නේය. එහෙයින් අස්වසා කියමි සිතා වලන් අස්සෙහි සිට දෙවයන් වහන්ස මෙබඳුවූ මම සම්ප්‍රාප්තවූ රාජ්‍යශ්‍රිය හැර ප්‍රභාවතීන් කෙරෙහි බඩභිලාෂයෙන් වෙස්වලා අවුත් අරක්කැමි කම් කෙරෙමින් දුක්වුනිම්ද මා කළ ඒ අකර්තව්‍යයම අධිරාජයන්ව සිටි මා බඳුන්ට නුසුදුසු හෙයින් මගේම වැරදි විනා නුඹ වහන්සේගේ වැරැද්දෙක් නැත්තේය. එහෙයින් මේ මා කළදෙයට නුඹ වහන්සේම ක්ෂමා කොට වදාළ මැනවැයි කීහ.

එසඳ මදුරජ්ජුරුවෝ මහාබෝධිසත්වයන් විසින් ප්‍රියවචනයෙන් කියන ලද පිළිසඳර කථා ඇතිව සන්තෝෂ ප්‍රාප්තව ප්‍රාසාදයට ගොස් ප්‍රභාවතීන් කැඳවා නුවණනැති තැනැත්තිය මහබලපරාක්‍රම ඇති කුශ රජ්ජුරුවන් කරා ගොස් ක්ෂමා කරවා ගනුව ක්ෂමා කරවා ගනුවයි කීහ.

එසඳ ප්‍රභාවතී පිය රජ්ජුරුවන් ගේ බස් අසා නගුන් හා පරිවාර ස්ත්‍රීන් විසින් පිරිවරා බෝධිසත්වයන් සිටි තෙනට ගියාය කුශ රජ්ජුරුවෝද මෙහෙ කරමින් සිටි ප්‍රභාවතීන් තමන් කරා එන නියාව දැන දැන් මම මැගේ මන්බිඳ මාගේ පාපිට මඩෙහිම වැදහොවමි සිතා වලන්වල තිබූ පැන් බිමනමා කල විටක් පමන තැන් පාගා බෙරකොට බොරමඩෙයෙහි සිටියාහුය එකල ප්‍රභාවතී ගොස් බෝධිසත්වයන්ගේ පත්ලෙහි ඉස තබා මහපවනින් මුලින් උපුටා එලන ලද ස්වර්ණ තාලස්කන්ධයක් පරිද්දෙන් මඩෙහි වැතිර තමාගේ සුරකත පල්ලවාහි රාමවූ මෘදුකොමලපාණි යුගලයෙන් බෝධිසත්වයන්ගේ තරුණාරුබ කිරණ සමපකර්කීයෙන් ප්‍රවිකිසිත වු සන්ධ්‍යාරාග නිර්විශේෂ ප්‍රභාභාසුර පාද පද්ම යුගලය අල්වාගෙන මරණ භයින් පිඩිතව මහ හඬින් හඬ හඬා දේවයන් වහන්ස මාගෙන් වෙන්ව නුඹ වහන්සේ විසින් රාජ්‍ය ශ්‍රී විභූතිය හැර අපමණ දුක්ඛයෙන් යම් පමණ කලක් ඉක්මවන ලද එපමණ කාලයක් මුළුල්ලෙහි මා විසිනුත් දුර්ජන දුක්ඛසෙය්‍යාදීන් හා ස්නානපාන රහිතවීමෙන් නුඹ වහන්සේ සේම දුකින්ම දවස් යවන ලද්දේය. එහෙයින් මට නොකිපී ක්ෂමා කොට වදාළ මැනව.

තවද මහරජ්ජුරුවන් වහන්ස මාගේ සත්‍යවචනයන් ඇසුව මැනව මම මෙතැන් පටන් දිවිහිම්යෙන් කයින් වචසින් මනසින් අමනාපයක් නොසිතමි, නොකරමි ඉදින් මා මෙසේ යාච්ඥාවෙමින් සිටියදී මට ක්ෂමා නොකොට මාගේ බස් නොපිළිගත්සේක් වී නම් දැන් මපියානන් වහන්සේ මේසත් රජදරුවන්ට මා සත් කඩක්කොට කපා දෙන සේක. එහෙයින් මට ක්ෂමා කොට රැක්ක මැනවැයි යාච්ඥාකළහ.

එකළ කුශ රජ්ජුරුවෝ ප්‍රභාවතීන්ගේ බස් අසා ඉදාන් සබඳ තෙපිම වෙද දන්නා ඒ මට ඇයිදැයි කීමනම් මුන්ගේ ලයපැලී යන්නේය.එහෙයික් මුන් අස් වසා කියමියි සිතා ප්‍රභාවතීනි තොප මෙලෙස යාච්ඥාවෙමින් සිටියදී කුමක් නිසා තොප කීවා කෙරෙම්ද තොප කෙරෙහි මාගේ මදකුත් කොපයෙක් කනස්සල්ලෙක් නැත්තේය. තවද තෙපි කිසිවකටත් නොබව තවද කලණ ගුණයෙන් ඇති රාජ්‍යපුත්‍රිය සත්‍යවචනයක් ඇති කියම් මමත් මෙතැන් පටන් කයින් වචසින් මනසින් අප්‍රියයක් නොකෙරෙමි මේ එක මදු රජකුලය තබා මෙබදු නොයෙක් සියගණන් රාජකුලයන් මදිනය කොට මා කැමති පරිද්දෙන් තොප ඇරගෙනයන්ට සමර්ථවුවත් මම තොප නිසා මාගේ රාජශ්‍රිය හැර හීනක්‍රියා කෙරෙමින් මෙතෙක්දවස් මුළුලෙලහි දුක් වින්දෙමි. එබඳුවූ මා පෙනිසිටියදී තොපට කිසියම් භයකුත් නැත්තේයයි යනාදීන් ප්‍රභාවතීන් අස්වසා සියළු රජ පිරිවරින් පිරිවරණලදුව ක්ෂත්‍රිය මාන උපදවාගෙන මා ජීවත්ව සිටියදී මාගේ භාර්යාව අනිකෙක් ඇරගෙන යෙතැයි කෙශර සිංහ රාජයකුමෙන් පැලඹෙමින් මේ සියළු සාගල නුවර වාසීහු මා මෙතනට ආ බව දනිත්වයි ඇත මැත පැනමින් අභිතනාද පවත්වමින් අත්පොළසන් දෙමේන් දැන් දැන් ඒ කොල්ලන්

ජීවග්‍ග්‍රාහයෙන් අල්වාගෙන එම් සියළු අන්තඃපුර වාසීන් අස්වසා තවද මණිකන්ක රජතාදී විචිත්‍ර චිත්‍ර කර්මාන්තයෙන් විරාජ මානවූ නික්මුනාවූ විරාජමානවූ රථයානාවෙක්හි නික්මුනාවූ කිකරු සියළු අශ්වාලංකාරයෙන් සරහන ලද අශ්වයන් යොදව දැන් දක් ශත්‍රු මථනය කරන්නාවූ මාගේ බල පරාක්‍රම සමාර්ථය බලව යනාදීන් අභීත නාද පවත්වමින් ශත්‍රුමථනය කිරීමට භාරය තොපි තොපගේ මාලිගාවෙට ගොස් ඉස්සෝධා නහා සැරහීගන වැදහිඳූවයි ප්‍රභාවතීන් එතන නික්ම වූහ. එකල මදු රජ්ජුරුවෝද කුශ රජ්ජුරුවන්ට පිරිස්සරහන පිණිස අමාත්‍යයන් යවුහ. එනියෝග ලද අමාත්‍යයෝ ගොස් මුළුතැන් ගෙයි මිදුලෙහි වටතිරයක් බැඳ එලවන ලද ඒ මගුල් කපුවා විසින් කරණ ලද දළි රැවුළු අන්දම් තිබීම් ඇතිව ඉස්සෝධා නහා සියළු රාජාභරණයෙන් සැරහී ඇමති මඩුළු ආදී දශ මේ තැන් පිරිවරා මාලිගාවට යෙමින් අත්පොලසන් දෙමින් සියළු අන්තඃපුර සත්වයන් බල බලා සතුටුවන පරිද්දෙන් අභීතනාද පැවැත්වූහ.

එකල මදුරජ්ජුරුවෝ මනාව ඉක්මවන ලද රන්සැත් රන් පොරොඳු රන්සන්නාහ කර්ණ චාමරාදී සියළු හස්ත්‍යාලංකාරයෙන් සහන ලද්දාවූ නගනලද ධවලාත්පත්‍ර ඇති මගුලැත් සරහා බෝධිසත්වයන් නැගෙන පිණිස යවුහ. එකල කුශ රජ්ජුරුවෝ ඒ ඇතුපිටට පැන නැගී ප්‍රභාවතීන් පශ්චිම ආසනයෙහි හිඳුවාගෙණ චතුරංගිනි සේනාව විසින් පිරිවරණලදුව නුවර නැගෙනහිරි වාසලින් පිටත්ව කැනහිල් රැසක් මධ්‍යයටවන් කෙශර සිංහරාජයකු පරිද්දෙන් යුද්ධභූමියට වැද මම කුශරජය ප්‍රාර්ථනා කෙණෙක් බසින් තලවයෙත්වයි කියා අසනිසම්පාත නිගොසෂ සොරකොට තුන්යලක් සිංහනාද ස්වරයෙන් අභිතානාද පැවැත්තූහ.

එසඳ කුශ නරේන්ද්‍ර සිංහයාගේ ඒ සිංහනාදය අසා භයපත්ව ඉස්ලුලුඅත පලාගොස් පර්වත ඝනවන ගහනාදියට වන් මාගසූකරාදීන් පරිද්දෙන් ශත්‍රු රජ්ජුරුවන් පිරිවරා සිටිනොයෙක් සියදහස් ගණන් ඝන ගර්ජනාකර හිමනාද ඇති හිමසෙනානුකාරීයෝධාධිරූඪ ස්ත්‍රීමදිගලිත තරුණ කරුණාකර වාරනේන්ද්‍ර සේනාවද ප්‍රලයකාල ප්‍රවෘතොතාදර චණ්ඩ මාරුතා හිසාත සින්ධු තුඩග තරංග භංගානුකාරී රංගත්තුරංගානු සිතවූ යුද්ධමංනභිලාස ඇති දහස් ගණන් අසරුවන් විසින්ද උපලක්ෂිත අශ්වසේනාවද වේරම්බ වාතයෙන් ප්‍රේරිතව ඝෝරනිගොසෂ පවත්වමින් දිගාන්තරාභිධාවනය කරණ විද්‍යුල්ලතා සහස්‍රයෙන් සශ්‍රිකවූ මේඝකූටානුකාරීවූ රථාලංකාරයෙන් සරහන ලද විචිත්‍ර ධජ පතාකාහි කිරණ ගම්භිරචක්‍රධවනි ඇති ප්‍රචණ්ඩදොදීණඩ කොදණ්ඩ කාණ්ඩහි ලක්ෂිත ප්‍රභල යොධා ධිෂ්ටිත රථසෙනගද නානාවේශ ග්‍රහණාභිෂණවූ දුර්වාරගොධත පවනාති පාතවෙග ඇති බංගමුද්ගර තොමර කුන්තචාරුවා පබනාදී විවිධායුධ ග්‍රහණාතිභිෂණ අනෙකකොටි පාබල සේනාවදැයි යනාදී මේ සේනාව මරණ භයින් ත්‍රස්තව සිටි පිය සිටියනොහි භයොන්මාදයෙන් මූර්ජාවට පැමිණ ඔවුනොවුන් ඇඳිනගත නොහි සිය සෙනගම් කොටා වටා දිව පැන විඩාපත්ව ඒ ඒ අත දිවපුහ.

එසඳ මේරු සාරවූ කුශරජ්ජුරුවෝ මන්දරපර්වතයෙන් අල්ලන ලද මහා සමුද්‍රය පරිද්දෙන් නිරායාසයෙන් තමන්ගේ සිංහනාද මාත්‍රයෙන් ඒ ශත්‍රුසාගරය මථනයකොට ප්‍රභාවතීන් ගේ පාණිග්‍රහණය පිණිස ආ සත්රජුන් ජීවග්‍රහයෙන් අල්වා ජයගෙන සිටියද ශක්‍රදේවේන්ද්‍රයෝ තමන්ගේ දහසක් නුවණැස් මෙහෙයා මනුෂ්‍යලෝකය බලා ඒ රණධරණිමධ්‍යයෙහි ශත්‍රුරජදරුවන් හා සමග විජයශ්‍රී කාන්තාවගේ පාණිග්‍රහණකළ අපගේ විසුද්ධ ශ්‍රී මහා බෝධිසත්වවූ කුශ රජාධි රාජෙ තත්මයා පරහිංසාවක් නොකොට සිංහනාද පමණකින් කැටත් ගැසූ කපුටුරැසක් පලවන පරිද්දෙන් නිරායාසයෙන් කරණ ලද ශත්‍රු සෙනා මර්දනය දැක සඤ්ජාත ප්‍රීතිප්‍රමෝදයෙන් ප්‍රමුදිතව මේ උත්තම පුරුෂයාගේ විරූපතව දුරුකොට උතුන් රූප සෞන්දර්යෙන් සරහන්නට උමවැනවයි සිතා තරුණාකී රසමින් ප්‍රදානයක් මෙන් දිප්තිමත්ව විරොචන්නම්වූ අෂ්ටවංක මාණික්‍යරත්නයක් තුෂ්ටිදානයෙක් ගෙනහැර උර සත්ලයෙහි පැළඳවූහ.

එසඳ මහා බෝධිසත්වයෝ එසත් රජුන් අල්වා ඔවුනොවුන්ගේ උතුරු සළුවෙන් පිටිතොල අයා බැඳගෙණ ඒ රණභූමියෙන් නොයෙක් ජයඝෝෂා පවත්වාගෙණ මාණික්‍ය රත්නයෙහි ආනුභාවයෙන් දිවිලදීන් ඔප්නගා කරණ ලද සවර්ණ ප්‍රතිමාවක් මෙන් විරාජ මානව අන්‍ය සාධාරණ ශ්‍රී විභූතියෙන් යුක්තව සුරයෙන් පිරිවරා සුජාතාවන් හා ඓරාවණ වාහණ රූඪව අසුර විජයකොට අවුත් වෛජයන්ත ප්‍රාසාදයට වදනා ශක්‍රදේවේන්ද්‍ර විලාසයෙන් මාලිගාවට වැද මදුරජ්ජුරුවන් දැක මයිලනුවන් වහන්සේට විරුද්ධ අවුදින් නුවර වටලාගත් ශත්‍රු සේනාව මථනය කොට රජදරුවන් සත්දෙනා ජීවග්‍රහයෙන් අල්වාගෙන ආමි මොවුන් මරතන් මැරුව මැනවයි අරිතත් අලමැනව වහල්මේ ගනිතත් ගතමැනවැයි කැමැත්තක් කළමැනවැයි කීහ.

එබස් අසා මදුරජ්ජුරුවෝ මහරජ්ජුරුවන් වහන්ස අප ඇමදෙනාම ප්‍රධානව සිටිහෙයින් මොහු නුඹ වහන්සේටම සතුරෝය මරතන් තබනත් අරිතක් නුඹ වහන්සේටම කැමැත්තක් කළ මැනවැයි කීහ.

මදුරජ්ජුරුවන් විසින් මෙලෙස කී කල්හි මහබෝධිසත්වයෝ මොවුන් මරාලබන්නේ කිම්ද මුන් හැම මෙනුවරට ආගමන් බ්‍යර්ථනොවෙවයි ප්‍රභාවතීන්ගේ නඟුන් සත්දෙනා මෙරජ්ජුරුවන් සත්දෙනාට දෙවොලම් සිතා දෙවයන් වහන්ස දිව්‍යස්පාරාවන් සමාන රූප සෝභා ඇති නුඹ වහන්සේගේ දුන් සත්දෙනා මෙරජ්ජුරුවන්ට

පාවාදී මුන්හැම බැණාකොටගත මැනවයි කිවුය. ඒබස් අසා මදුරජ්ජුරුවෝ මහරජ්ජුරුවන් වහන්ස අපටත් උන්ටත් නුඹ වහන්සේම ප්‍රධානසේක ඉදින් කැමතිසේක්වීනම් දේවාවදාළ මැනැවයි කිවුය.

ඉක්බිති කුශ රජ්ජුරුවෝ ඒ ක්‍ෂත්‍රිය කන්‍යාවන් සත්දෙනා ස්වර්ණාභරණයෙන් සරහා රජදරුවන් සත්දෙනා සර්වාභරණයෙන් සරහා රජ දරුවන් සත් දෙනාට මහමගුලන් පාණිග්‍රහණය කරවා දුන්හ.

එසඳ රජ දරුවෝ සත්දෙනා ස්ත්‍රීරත්න ප්‍රතිලාභයෙන් අතිශයෙන් සතුටුව කුශරජ්ජුරුවන් වැද අවසර ඉල්වාගෙන තම තමන්ගේ රාජ්ජයටම ගියාහ.

ඉක්බිති උපාය කෞශල්‍යඥානය ඇති මහාබෝධිසත්වයෝ කීපදවසක් එහි වාසයකොට මයිල් රජ්ජුරුවන්ගෙන් අවසර ඉල්වාගෙන ප්‍රභාවතීන් කැඳවාගෙන චතුරංගනී සේනාව විසින් පිරිවරා මහත්වූ රාජානුභාවයෙන් සාගල නුවරින් නික්ම මනාව සරහා පිළියෙළ කරණලද්දාවූ නගනලද ධවලාතපත්‍ර ඇති විචිත්‍ර චිත්‍ර කමෙමාජවලිතවූ රථයානාවකින් ගොස් මාණික්‍යරත්න කාන්තීන් ප්‍රභාවතීන් හා විශිෂ්ටවූ රූපසෞන්දර්ය සෝභාවෙන් විරාජමානව විමාණස්ථව ගමන්ගත් සිද්ධ යුගලයක් පරිද්දෙන් කුශාවතී රාජධානියෙහි සියළු සත්වයන්ට නෙත්‍රොත්සව කෙරෙමින් නුවරට වන්හ.

එසඳ බෝධිසත්වයන්ගේ මෑණියෝ සීලවතීදේවි කුශරජ්ජුරුවන් ප්‍රභාවතීන් කැන්දාගෙන නුවරට ආහයි යනු අසා කෑම් පීම් ආදී බොහෝ උපකරණ ඇරගෙන මහපිරිවරින් පෙරගමන්කොට ගොස් දැක සතුටුව බෝධිසත්වයන් කැඳවාගෙන නුවර පැදකුණුකොට මාලිගාවට වැද රාජ්‍යශ්‍රීයෙහි පිහිටවූහ.

එතැන්පටන් ප්‍රභාවතීන් හා කුශරජ්ජුරුවන් හා දෙදෙන එකාත්මිකව සමග වාසයෙන් දිවිපමණින් දසරාජදහමින් යුක්තව රාජ්‍යශ්‍රී අනුභව කොට කෙළවර කම්වූපරිද්දෙන් සංසාර යාත්‍රාව කළාහුයයි තිලෝගුරු බුදුරජානන් වහන්සේ ධම්සභාමණ්ඩපයට රැස්වූ ශාසනයෙහි උකටලීවූ ඒ භික්ෂූන් වහන්සේ ප්‍රධානකොට ඇති සිව්වනක් පර්ෂිදට මේ අතීත කථාව ගෙණහැර දක්වා ධර්මදේශනාකොට වදාරා දුක්ඛ සත්‍යය සමුදය සත්‍යය නිරෝධ සත්‍යය මාර්ග සත්‍යය යන චතුරාර්‍ය්‍ය සත්‍යයන් ප්‍රකාශකොට මේ ජාතක ධර්මදේශනාව පූර්වාපර සන්ධි ගළපා නිමවා වදාළසේක.

චතුස්සත්‍ය ධර්මදේශනාවගේ කෙළවර උකටලීවූ භික්ෂූන් වහන්සේ දහසක් නයින් හෙබියාවූ සෝවාන් පලෙහි පිහිටා නිවන් දුටුසේක.

එකල මව්පිය දෙනෙ සුද්ධෝදන රජ්ජුරුවන් හා මහාමායා දේවිවුහ. ජයම්පතී කුමාරයෝ නම් ධම්මභාණ්ඩාගාරික වූ ආනන්ද ස්ථිවිරයෝවුහ. එසමයෙහි කුත් දූන් බුජ්ජත්තරා නම් භික්ෂූණිවුහ. ප්‍රභාවතී තොමෝ රාහුලස්ථවිරයන්ට මව් බිම්බාදෙවිවුය. එසමයෙහි රජපිරිස් දූන් බුදු පිරිස්විය. ප්‍රභාවතී නිසා සත්මසක් දුග්ගෙන සත්රජුන් මන්මැඩ සෙමෙහිතබා ප්‍රභාවතීන් ගෙනුවුත් රාජ්‍යකළ කුශ රජ්ජුරුවෝ නම් තිලෝගුරු බුදුවූ මම්ම වේදැයි තමන් වහන්සේ දක්වා වදාළසේක.